

ΙΑ
ΤΡ

Ούργα

62

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθ.

1547

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθμ. 16 / 3145

ΕΙΔΑΛΟΣ ΚΛΗΜΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΟΥ

Αριθ. αυτ.: 240

Κατηγ. ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΒΥΣΣΟΝ

πτιχία και έδαγκανεν ἔνα κομματάκι ξύλο.

μι — Τί φρονεῖτε γι' αὐτό, Στίβενς; ήρωτήσεν.

ρά — Είναι κι' αὐτή μία ίδεα, δύπως και μιά δ' άλλη, εἴπεν δ' ζενς, με τὸν τόνον κάποιου, που θέλει νὰ πη μίαν εἰλικρινῆ μην.

τά — Πιστεύω, ότι αὐτό θὰ τσακισθῇ πέρα-πέρα, έξη-ρύθησεν δ' υποπλοίαρχος.

να, φᾶ — Φαίνεται πώς ἔχει υπολογίση καλά τὴ δουλειά του, οι δ' Στίβενς, ἀκόμη ἀμερόληπτος.

θά — Άλλα συλλογισθῆτε τὴν πίεσιν, ἐπέμεινεν δ' υποτοχος. Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νεροῦ, εἶνε δεκατεσσάρων σμένῳ κατὰ δάκτυλον· τριάντα πόδας πειδ κάτω εἶναι

έξηντα, τριπλή· ἐνενήντα, τετραπλή· ἐννεακοσίας πολυεμ φοράς πειδ μεγάλη· πέντε χιλιάδας πόδας τριακό-

ριθή.... δηλαδὴ εἰς βάθος ἐνὸς μιλίου ή πίεσις ἐπὶ νιες σαράντα φορὲς δεκατεσσάρων λιτρῶν.... δηλαδή....

ώντε.... ἐνὸς κανταριοῦ.... ἐνὸς τόνου και ἡμίσεος, ἐνδὺς, ἐνὸς τόνου και ἡ μίσεος κατὰ τετρα-

χάρτην δάκτυλον. Καὶ δ' ὁ καεανδς ἐδῶ ἔχει πέντε μιλίων

Μου· Μιὰ ὥραία βοιδοσκόπησι! εἶπεν δ' Στίβενς. "Αλλ'

τῶν αἵσης προφύλαγμένος ἀπὸ ἓνα ὡροῦ παχὺ ἀτσάλι. μιὰ δ' υποπλοίαρχος δὲν ἀτήντησε και ἡρχισε πάλιν νὰ θά ει τὸ ξυλάκι του. Τὸ ἀντικείμενον τῆς συνομίλιας των αικονικών τελωρία σφαιρά απὸ ἀτσάλι, ἔξωτερης διαιμέτρου

περίποιου ἐννέα ποδῶν, καὶ ἡ ὁποία ἐφαίνετο νὰ εῖναι
βλῆμα κάποιου τηλεβόλου· τὴν εἶχαν μὲ πολὺν κόπον,
τοποθετήσῃ εἰς μίαν τεραστίαν σκαλωσίαν, ύψωμένην ἐπάνω
εἰς τὸν σκελετὸν τοῦ πλοίου, καὶ οἱ γιγαντιαῖοι μοχλοὶ πέποιχοι
θὰ τὴν ἔκαναν σὲ λίγο γὰρ γλιστρήσῃ ἐπάνω ἀπὸ τὸ πλοῖον.
ἔδιδαν εἰς τὸ μέρος τῆς πρύμνης μίαν δψιν, ἡ ὁποία εἶναι
κυνήση τὴν περιέργειαν τοῦ κάθε ἐντίμου ναυτικοῦ, ἀπὸ τῆς
τελμάτων τοῦ Λονδίνου μέχρι τοῦ τροπικοῦ τοῦ Αἰγαίου.
Εἰς δύο ἀλλεπάλληλα μέρη τὸ ἀτσάλι ἔκαμεν θέσιν εἰς ἕνα
ζεῦγος κυκλοτερῶν παραθύρων, κλεισμένων μὲ ἓνα διηγματικό^{της}
φραγμα ἀπὸ γυαλὶ ὑπερβολικῆς παχύτητος, καὶ τὸ ἓν ἀτὰ
αὐτά, προσηρμοσμένο σὲ ἀτσαλένιο πλαίσιο, πολὺ στερεό,
εὑρίσκετο αὐτὴν τὴν στιγμὴν μέρει ξεβιδωμένο.

Τὸ πρώτη ἀκόμη, οἱ δύο ἄνδρες εἶχαν ίδῃ γιὰ πρώτη φορά
τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς τῆς σφαιράς. Ἡτο ἐπικελῶς στρωμένη
μὲ μαξιλάρια γεμισμένα δέρα, ἐφωδιασμένη μὲ μικρὰ
κουμπιά, προσηγλωμένα ἀνάμεσα εἰς τὰς προεξοχάς, καὶ τὰ
ὅποια ἀποτελοῦσαν τὸν ἀπλοῦν μηχανισμὸν τοῦ πράγματος.
“Ολα τὰ ἀντικείμενα ἥσαν ἐπίσης ἐπικελῶς στρωμένα,
ἀκόμη καὶ ἡ συσκευὴ Μύερς, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἀπορριφθῇ
τὸ ἀνθρακικὸν δέξι καὶ νὰ ἀνανεώνῃ τὸ δέργυόνον, ποὺ θὰ
ἀνέπνεεν δικάτοικος τῆς σφαιράς, σταυρὸν ἀυτὸς θὰ
εἶχεν εἰσέλθη ἐκεῖ, τὸ ὑαλωτὸν ἀνοιγμα τὸ ἐβιδώστεο
κλειδόμενον.

Τὸ δόλον ἦτο τόσον τελείως ἐπεστρωμένον, ὡστὸν ἐν
ἀνθρώπων δύναμις νὰ ὑπομείνῃ χωρὶς νὰ φογθῇ
καθόλου, νὰ ριφθῇ μαζὶ μὲ τὴν σφαιράν ἀπὸ ἓνα καὶ ὅνι.
Καὶ ἔτσι ἔπρεπε νὰ εἶναι, γιατὶ μετ’ ὀλίγον ἔνας ἀνθρώπος
θὰ εἰσέδευεν ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα, θὰ ἐκλείστε στερεὰ εἰς τὸ
τερικὸν καὶ θὰ ἐρρίπτετο ἀπὸ τὸ πλοῖον ἐπάνω γιὰ νὰ
θισθῇ εἰς τὸν ὀκεανὸν μέχρι τοῦ βάθους πέντε μ.λίνων,
διπολοίαρχος τὸ εἶχε πῆ. ‘Η φαντασία τοῦ τελευταίου
τούτου ἦτο ἔξαιρετικῶς ἀπησχολημένη μὲ αὐτὸν τὸ
κείμενον’ εἶχε κατανήση γιὰ αὐτὸν ἔνας πειρασμός,
καὶ εἰς τὸ φαγητόν, καὶ διπολοίαρχος τῷ πειρασμῷ, τὸ
μικρὸν φουσκοθαλασσιά εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ χρειά-

συνάδελφος ἀνέλπιστος, εἰς τὸν διπολούν ἡμποροῦσε μὲ τὴν
ἥσυχία του νὰ ὅμιλῃ γιὰ αὐτὸν ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσεν.

— Ἐχω ίδεαν, εἴπεν διπολοίαρχος, διτὶ αὐτοὶ οἱ
γυαλένιοι φεγγίτες θὰ ὑποχωρήσουν, θὰ ραγίσουν καὶ θὰ
σπάσουν ὅπο μίλων τοιαύτην πίεσην. ‘Ο Ντωμπρὲ ἐφρευ-
στοποίησε τοὺς βράχους ὅποι πιέσεις ὑπερβολικάς... καὶ
σημειώσατε καλῶς τοῦτο....

— “Αν τὸ γυαλί σπάσῃ, εἴπεν διπολοίαρχος, τι θὰ συμβῇ;

— Τὸ νερὸν θὰ εἰσέλθῃ, διπολοίαρχος, ὃπως ἔνας κρουνός ἀπὸ σίδερο.
‘Εχετε ποτὲ δεχθῆ πατέρα εὐθείαν ἔνα κρουνόν μὲ ὑψηλήν
πίεσην; Κτυπᾶ διπολοίαρχος μιὰ σφαιρά. Θὰ ἔλυνε, θὰ ἐγίνετο
πήττα. Τὸ νερὸν θὰ εἰσήρχετο στὸ λάρυγγά του, στοὺς πνεύ-
μονάς του, θὰ εἰσχωροῦσε μέσα σ’ αὐτιά του....

— Τί λεπτομερής φαντασία! ἐφώναξεν διπολοίαρχος, δι-
όποιος ἐφαντάζειο ζωηρῶς τὰ πράγματα.

— Εἶναι ἡ ἀπλουστάτη ἔκθεσις ἐνδές πράγματος ἀναπο-
φεύκτου, εἴπεν διπολοίαρχος.

— Καὶ ἡ σφαιρά;

— Θὰ ἀφήσῃ νὰ τῆς διαφύγουν μερικές φουσλίτσες καὶ
θὰ ἔχατασταθῇ ἀναπαυτικά μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κρί-
σεως ἀνάμεσα στὴ λάσπη καὶ στὸ βούρκο τοῦ βυθοῦ... μὲ
τὸν καιμένον τὸν “Ελστεντ”, ξαπλωμένον ἐπάνω στὰ ζουλι-
σμένα μαξιλάρια, σὰν βούτυρο στὸ ψωμί.

‘Επανέλαβεν αὐτὴν τὴν παρομοίωσιν, σὰν νὰ τοῦ ἀρεσε
πολὺ.

— Σὰν βούτυρο στὸ ψωμί.

— Μιὰ ματιὰ στὸ πρυμνήσιο, εἴπε μιὰ φωνή.

Καὶ διπολοίαρχος τὸν “Ελστεντ” παρουσιάσθη ὅπισθέν των, μὲ ἀστρογήν
ἐνδυμασία, ἔνα σιγαρέττο στὰ χείλη καὶ τὰ μάτια γελαστά
κάτω ἀπὸ τοὺς πλατεῖς γύρους τοῦ καπέλου του.

— Τί λέτε γιὰ τὸ ψωμὶ καὶ τὸ βούτυρο, Οὐέμπριτς;
Μουρμουρίζετε, διπολοίαρχος συνήθως, γιὰ τὸν ἀνεπαρκῆ μισθὸν
τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ;... Δέν ἔχει πειά παρὰ
μιὰ ἡμέρα νὰ, πειριμένω καὶ ἀναχωρῶ τώρα. Τὰ καλώδια
θὰ εἶναι ἔτοιμα σήμερον. Αὐτὸς διπολοίαρχος οὐρανὸς καὶ
μικρὴ φουσκοθαλασσιά εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ χρειά-

ζεται για να ρίξη καινείς από το πλοϊο μια δωδεκάδα τόννων μολύβδου και σιδήρου, δὲν είν’ έτσι;

— Δὲν σᾶς φάνεται πῶς είναι μεγάλη φουσκοθαλασσιά, είπεν δι’ Οὐένυμπριτς.

— Όχι. Σὲ βάθος ἔξήντα ή ὅγδοντα ποδῶν.... και θατωτέρας ἐπιφαγείς. Μόλις αὐτὴ ή σιδερένια ράβδος είμαι ἔκει σὲ δέκα ή δώδεκα δευτερόλεπτα.... εύτε ἐνθηθή εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν βυθόν, θὰ κτυπήσῃ ἐπάνω μάριον δὲν θὰ κινηθῇ, και ἀν ἀκούμη δ’ ἀέρας θὰ μουγκρίζῃ ἐνα μοχλό, δ’ ὅποιος θὰ διακόψῃ τὴν κίνησιν τοῦ ὀρολογίου δὲν σηκωθῇ ἔως τὰ νέφη.” Οχι. Ἐκεῖ, στὸ βάθος... γίου, τοῦ τοποθετημένου πρὸς τὸ μέρος τοῦ κυλίνδρου, ἐπὶ τοῦ και τὸ νερὸ θὰ σηκωθῇ ἔως τὰ νέφη.

Ἐπροχώρησε μέχρι τοῦ θωρακίου και οἱ δύο ἄλλοι τὸ ἡκολούθησαν. Καὶ οἱ τρεῖς ἐστηρίγμησαν ἐπὶ τῶν ἀγκώνων των και παραπηρούσαν τὸ πρασινο-κιτρινωπὸ νερό.

— .... Ἡ γαλήνη, εἶπεν δ’ Ἐλστεντ, ἀποτελειώνων μεγαλοφώνως τὴν σκέψιν του.

— Εἴσθε ἀπολύτως βέβαιοις, δὲν τὸ ὀρολόγιον τῆς μηχανῆς θὰ δουλέψῃ; ἡρώτησεν ἔξαφνα δι’ Οὐένυμπριτς.

— Εδούλεψε τριανταπέντε φορές, εἶπεν δ’ Ἐλστεντ, Εδούλεψε τακιά.

— Άλλ’ ἀν δὲν δουλέψῃ;

— Γιατί δὲν θὰ δούλευε;

— Δὲν θὰ κρεελα οὔτε γιὰ είκοσιπέντε χιλιάδες λίρευμένα, ή σφαῖρα και τὰ βάρη της θὰ βυθισθοῦν μὲ δρμήν, ή νὰ κατεβῶ μ’ αὐτὴ τὴν καταραμένη μηχανή, εἶπεν δηποία μικρὸν κατὰ μικρὸν. Θὰ φθάσῃ εἰς ἵλιγγιάδη ταχύτητα. Θὰ ἐγίνεται κομμάτια ἐγγίζουσα τὸν βυθόν, ἀν δὲν Οὐένυμπριτς.

— Εἴσθε παλὺ ἐνθαρρυντικός, παρετήρησεν δ’ Ἐλστεντ.

— Δὲν ἐννοῶ ἀκόμη μὲ ποῖον τρόπον μπορεῖτε νὰ κάμετε πυθμένος, ή ἐλαφρότης τῆς σφαῖρας θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐνεργῇ.

— Δὲν δουλέψῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἶπεν δι’ Στίβεν.

— Αἵ, λοιπόν! ἐν πρώτοις εἰσέρχομαι στὴ σφαῖρα κατέλους θὰ σταματήσῃ, και ἔπειτα θὰ ἀρχίσῃ πάλιν νὰ ἀνεβιδῶν τὸ ἄνοιγμα, ἡρχισεν δ’ Ἐλστεντ. Και δταν βαινη. Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον είναι που παρεμβαίνει ἡ πτρεῖς φορές κατὰ συνέχειαν ἔχω ἀνάψη και σβύση τὸ ἥλεκινητήριος μηχανή. Μόλις τὰ βάρη ἀπλωθοῦν εἰς τὸν πυτριθῶ ἀπὸ τὸ θωρακεῖον μ’ αὐτὴ τὴν τροχαλία, μὲ δλα αὐτὸ θὰ διακόψῃ τὴν κίνησιν, και τὸ σχοινὶ θὰ τυλιχθῇ ἐκ νέου στὸν τὰ χονδρὰ μολύβδινα βάρη κρεμασμένα ἀπὸ κάτω μου κύλινδρο. Θὰ φθάσω ἔτσι ἔως τὸν πυθμένα. Ἐκεῖ θὰ μείνω μισή ώρα, μὲ τὸ ἥλεκτρικὸ φῶς ἀναμμένο, ἔξετά-Τὸ μεγάλο βάρος τοῦ μολύβδου, πεν εἶναι προσηλωμένο ἀπιμείνω μισή ώρα, μὲ ἡλα-περιτυλίσσονται ἐκατὸν δργυιές στερεοῦ σχοινίου, και αὐτογινον τῆς μηχανῆς θὰ θέσῃ εἰς κίνησιν ἔνα μαχαίρι μὲ ἐλα-εἶναι μόνον που συνδέει τὰ βάρη μὲ τὴν σφαῖραν, ἐκτὸς τηρίου, τὸ σχοινὶ θὰ κοπῇ και θὰ ἀναβῶ πάλι στὴν ἐπιτῶν καλωδίων, τὰ δηποῖα θὰ κοποῦν, δταν ή σφαῖρα θὰ πέσῃ

φάνεια, δπως μιὰ φούσκα μέσα σ' ἔνα σίφωνα. Τὸ ίδιον θοινὶ θὰ βοηθήσῃ καὶ εἰς τὴν ἀνάδυσιν.

— Καὶ ἂν κατὰ τύχην θὰ ἀνεβαίνατε κάτω ἀπὸ ἕναν ισθητικὸν πλοῖον; ἡρώτησεν ὁ Οὐένυμπριτς.

— Θάξεφθανα μὲν μιὰ τέτοια ταχύτητα, που θὰ περνοῦσι μάτην μίαν ἐπευφημίαν, ἔνας δίοπος ἐμέτρησεν ἀργά-ἀργά... ἀπλούστατα διὰ μέσου, δπως μία σφαιρά τοῦ κανονιού οὔπερτώ, ἐννέα, δέκα. Τὸ νερὸν ἀνέβρασε πάλιν καὶ ἐπειτα μὲν ἔνα αὔτο τὸ ζήτημα.

— Υποθέσατε ὅτι κάποιο μικρὸν ἐνεργητικὸν ὀστρακόδερμον παρεμβαίνει εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ὡρολογίου σας....

— Αὐτὸν θὰ ἦτο γιὰ μένα ἔνα εἶδος προσκλήσεως ὀλίγῳ ἐνοχλητικῆς γιὰ νὰ μείνω στὴν συντροφιὰ των, εἶπεν "Ελστεντ, στρέψων τὰ νῶτα πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ παρατρώων τὴν σφαιράν.

***

Εἶχαν ρίψη τὸν "Ελστεντ ἀπὸ τὸ πλοῖον εἰς τὰς ἔνδεικνυτοι τῶν ὑδάτων, εἰς τὰ δύο τὰς καρχαρίας ἐκολυμβοῦσε. Ὅτο μία ήμέρα γολάνιος καὶ ἔξαιρετικῶς οἰθρίος ὁ ὄριζων ἔχανετο μέσα εἰς τὴν δύμιχλην. Ἡ ἡλεκτρικὲς λάμπετὸν νερὸν ἀνέβρασεν, ἀπορροεῖσθαι τὴν συντροφιὰ των τοῦ πλοῖου καὶ παρατρώων τὴν σφαιράν.

Τότε κατέβρυσαν τὰς διαυγέιας, ἡ ὄποια εἶχε καταπίῃ τὸν "Ελστεντ. ἀργά-ἀργά τὴν σφαιράν ἔως τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑδατοῦ καὶ ἔνας ναύτης ἔστεκε κοντὰ στὴς δύο στήλες μπουκαπόρτες ἔτοιμος νὰ κόψῃ τὸ παλάγκι, που ἐκρατοῦσε τὸ σύνολον τῶν ὑδάτων καὶ τῆς σφαιράς. Ἡ σφαιρά, ἡ ὄποια ἐπὶ τοῦ καταρροφός του,

στρώματος εἶχε φαγῆ τόσον ὀγκωδῆς, ἐφαίνετο τώρα ἐν τοῦ πλοῖου ἀντικείμενον ὑπὸ τὴν πρύμνην τοῦ πλοῖου. Επὶ τοῦ πλοῖου ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ δύοιοι δὲν ἦσαν ἀπησχοθεῖσιν, καὶ σὺν τῷ πλοῖον τοῦ πλοΐου φεγγιτέ, τηγμένοι, ἔμεινεν νὰ ἐπιβλέπουν τὸ ταραγμένο μέρος ἐπουσίου πλοΐου, τὸν αὐλακαντο τοῦ πλοΐου τοῦ πλοΐου. Μία φωνὴ ὑψώθηκεν, ἐρωτῶσα τί θέσκεπτετο ὁ "Ελστεντ γι' αὐτὸν τὸ ταλάντευμα;

— Εἶσθε ἔτοιμοι; εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

— Ναί, καπετάνιε.

— Απολύσατε τα ὅλα.

Τὸ παλαμάρι, που ἦταν στὸ παλάγκι, ἐτεντώθηκε ἐπάνω στὸ μαχαρί, καὶ ἐστροβιλοῦτο ἐπάφλασε καὶ ἐστροβιλοῦτο ἐπάφλασε καὶ τὴν σφαιράν πατά τρόπον γελοίως ἀνίσχυρον. Κάποιος ἐκίνησεν ἔνα μαντήλι, ἔνας ἄλλος ἐπεχείρησεν εἰς ἀπλούστατα διὰ μέσου, δπως μία σφαιρά τοῦ κανονιού οὔπερτώ, ἐννέα, δέκα. Τὸ νερὸν ἀνέβρασε πάλιν καὶ ἐπειτα μὲν ἔνα επανέβρασε πάλιν καὶ ἐπειτα μὲν ἔνα μεγάλο πιτσίλισμα, ἡ σφαιρά κατέβρηκε τὴν ισόρροπία της.

Ἐφάνη ὅτι ἔμεινε στάσιμος μιὰ στιγμή, ἐπειτα ὅτι ἔγινεν ἀποτόμως μικροτέρα, ἐπὶ νέλους τὸ νερὸν τὴν ἐσκέπασε καὶ ἔμεινεν ὄρατὴ κάτω τῆς ἐπιφανείας, ἀπροσδιόριστος καὶ μεγαλυτέρα ὑπὸ τῆς διαθλάσσεως. Πρὶν νὰ ἡμιπορέσουν νὰ μετρήσουν ἔως τὰ τρία, εἶχεν ἔξαφανισθῇ. Ἐφάνη εἰς τὰ βάθη τοῦ ὑδατοῦ ἔνα τρεμούλιασμα λευκοῦ φωτός, τὸ δόπιον ήλιατώθη ἔως τοῦ νὰ μὴ εἶναι πλέον ἡ μιὰ στιγμὴ καὶ ἔξειπνεν. Ἐπειτα δὲν ὑπῆρχε πλέον τίποτε ἡ ἡ ἀβυσσος τῶν

εἶχαν ρίψη τὸν "Ελστεντ ἀπὸ τὸ πλοῖον εἰς τὰς καρχαρίας ἐκολυμβοῦσε. Ἐξαφνα ἡ ἔλιξ τοῦ καταδρομικοῦ ἐτέθη εἰς κίνησιν· ὁ ὄριζων ἔχανετο μέσα εἰς τὴν δύμιχλην. Ἡ ἡλεκτρικὲς λάμπετὸν νερὸν ἀνέβρασεν, ἀπορροεῖσθαι τὴν συντροφιὰ των τοῦ πλοΐου καὶ παρατρώων τὴν σφαιράν.

— Τί κάνουν τώρα; εἶπεν ἔνας ναύτης εἰς ἔνα ἄλλον.

— Θὰ μακρύνωμεν ἔνα ζευγάρι μίλια γιὰ νὰ μὴ μᾶς βαρδῶν καὶ τῆς σφαιράς. Ἡ σφαιρά, ἡ ὄποια ἐπὶ τοῦ καταρροφός του,

Τὸ πλοῖον ἔφθασεν ἀργά-ἀργά εἰς τὴν νέαν θέσιν του. Επὶ τοῦ πλοΐου ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ δύοιοι δὲν ἦσαν ἀπησχοθεῖσιν, καὶ σὺν τῷ πλοΐου φεγγιτέ, τηγμένοι, ἔμεινεν νὰ ἐπιβλέπουν τὸ ταραγμένο μέρος ἐπουσίου πλοΐου εἰς βυθισθῆ. Κατὰ τὴν ήμίσειν ὥραν ποὺ ἐπηρκεπεληγμένο, θεωροῦντα τὸ πλήρωμα, ποὺ συνωστίζετο ἐπουσίησεν, εἶναι ἀμφιβολοῦ ἀν καὶ μία μόνη λέξις ἐλέχθη, τῶν ἀκρων τοῦ πλοΐου. Μία φωνὴ ὑψώθηκεν, ἐρωτῶσα τί θέσκεπτετο ὁ "Ελστεντ γι' αὐτὸν τὸ ταλάντευμα;

— Πιστεύω πως δὲ θὰ βρῆκε πολὺ ζέστη ἐκεῖ κάτω, εἶπεν ὁ Οὐένυμπριτς. Ἰσχυρίζοντοι ὅτι ἀφοῦ περάσῃ κανεὶς

ένα κάποιο βάθος, τὸ νερὸ τῆς θαλάσσης εἶναι σχεδὸν πάντοι
εἰς μίαν θερμοκρασίαν παγετώδη.

—'Από ποιὸν μέρος θὰ ἔξελθῃ; ήρωτησεν δὲ Στίβενς.

—'Από καئ κάτω, εἶπεν ὁ πλοίαρχος, ὁ ὅποιος ἐκεῖ
χάτο. Θτὶ ἐγνώριζε τὰ πάντα. "Εδειξε μὲ τὸ δάκτυλον ἀκριβῶ
τὸ νοτιανατολικὸν μέρος καὶ, ἐπρόσθεσε, δὲν θὰ ἀργήσῃ
τώρα. Ἔπερασαν ἡδη τριανταπέντε λεπτά.

— Πόσος καιρὸς χρειάζεται γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς εἰς τὸ
βυθὸν τοῦ ὥκεανοῦ; ήρωτησεν δὲ Στίβενς.

— Διὰ βάθους πέντε μιλλίων, ὑπολογίζοντες, ὅπως
ἔκαμψαμεν, μὲ ταχύτητα δύο ποδῶν κατὰ δευτερόλεπτον, δὲ
μετάβασιν μετ' ἐπανόδου συγχρόνως, τοῦ χρειάζονται περίπο
τρία τέταρτα τοῦ λεπτοῦ.

— Τότε, ἔχει καθυστερήση, εἶπεν δὲ Οὐένυμπριτς.

—'Αλλά.... σχεδόν, εἶπεν ὁ πλοίαρχος. "Υποθέτε
θτὶ χρειάζονται μερικὰ λεπτά γιὰ νὰ τυλιχθῇ τὸ σχοινί τοῦ

— Τὸ εἶλα λησμονήσῃ αὐτό, εἶπεν δὲ Οὐένυμπριτς
προφανῶς ἀνακουφισθείς.

Τότε ἥρχισεν ἡ ἀναμονή. Βραδέως, ἔνα λεπτὸν διέ
ρευσε καὶ καμμία σφαῖρα δὲν ἔξηλθεν ἐκ τῶν κυμάτων.
Ἄλλο λεπτὸν ἐπηκολούθησε καὶ τίποτε δὲν ἦλθε νὰ δι
ταράξῃ τὸν γαλήνινο σάλον τῆς θαλάσσης. Οἱ ναῦται ἔ
γουσαν οἱ μὲν πρὸς τοὺς δὲ τὴν σπουδαιότητα τοῦ πε
τυλίγματος τοῦ σχινίου. Τὰ ἔξαρτια ἡσαν γεμᾶτα
μορφάς σκεπτικάς.

—'Ανεβῆτε, "Ελστεντ, ἀνεβῆτε! ἐφώναξεν ἀνιψόμη
ένας ναύτης μὲ στῆθος τριχωτόν, καὶ οἱ ἄλλοι ἐπανέλαβ
καὶ ἐφώναξαν ὡς νὰ ἔζητούσαν τὴν ὑψωσιν τῆς αὐλα
εἰς τὸ θέατρον.

‘Ο πλοίαρχος τοὺς ἔρριψε βλέμμα ωριμένον.

— Φυσικά, ἐὰν ἡ ταχύτης εἶναι μικροτέρα τῶν δ
εῖπε, θὰ ἀργήσῃ περισσότερον. Δὲν εἴμεθα ἀπολύτ
βέβαιοι, θτὶ αὐτὸς εἶναι ἔνα ἀκριβὲς δεδομένον. Δὲν πιστε
τυφλῶς εἰς τοὺς ὑπολογισμούς.

‘Ο Στίβενς μὲ λίγα λόγια ἐπεδοκίμασε τὴν γνώμην
πλοιάρχου. Κανεὶς ἀπὸ ἑκείνους, ποὺ ἡσαν εἰς τὸ ὄκρον

πρύμνης δὲν ὠμίλησεν ἐπὶ ἔνα ζεῦγος λεπτῶν. Τότε ἡ θήκη
τοῦ ὀρολογίου τοῦ Στίβεν, ἔκροτάλισεν.

“Όταν, εἰκοσι καὶ ἕνα λεπτά ἀργότερον, ὁ ήλιος ἔφθασεν
εἰς τὸ ζεύι, ἐπεριμεναν ἀκόμη τὴν ἐμφάνισιν τῆς σφαῖρας
καὶ οὔτε ἔνας ἄνθρωπος εἰς τὸ πλοῖον δὲν ἐτόλμησε νὰ
μουρμουρίσῃ, ὅτι καθέ εἶπες εἰχε χαθῆ. Ἡτο δὲ Οὐένυμπριτς
πρῶτος, ποὺ ἔξεφρασεν αὐτὴν τὴν βεβαιότητα.

— Δὲν εἶχα ποτὲ ἐμπιστούνη σ' αὐτοὺς τοὺς φεγγίτας,
εἶπεν ἔξαφνα εἰς τὸν Στίβεν.

— "Ψύστε Θεέ! ἐφώναξεν δὲ Στίβενς, δὲν πιστεύετε
δι....

— Μὰ τὴν πίσιν μου.... εἶπεν δὲ Οὐένυμπριτς, καὶ
ἀφῆκε τὰ λοιπὰ εἰς τὴν φαντασίαν του.

— Δὲν δίδω μεγάλην πίστιν εἰς τοὺς ὑπολογισμούς
αὐτοῦ τοῦ εἴδους, ἐδήλωσεν ὁ πλοίαρχος διὰ τόνου ἀμφι
βολίας, εἰς τρόπον ὡστε δὲν ἔχασα ἀκόμη πᾶσαν ἐπίδεια.

Τὸ μεσούνκτ'ιον, τὸ καταδρομικὸν περιέπλες βραδέως
πρὸς τὸ μέρος δου εἶχε βυθισθῆ ἡ σφαῖρα. Ἡ λ. υπὴ ἀκτὶς
τῆς ἡλεκτρικῆς ἑστίας περιεφέρετο καὶ ἔστεκεν ἀδιακόπως
ἐπάνω εἰς τὴν ἑκτατιν τῶν φωσφοριζόντων ὅδάτων, ἐνῷ
ἐσπινθηρισθεῖσαν μικρότατα ἀστρα.

— "Αν τὸ παράθυρό του δὲν ὑπεχώρησε καὶ αὐτὸς δὲν
ἔγινε λυώμα, εἶπεν δὲ Οὐένυμπριτς, ἡ κατηραμένη κατά^τ
στασίς του εἶναι χειροτέρα ἀκόμη, γιατὶ τότε δὲν θὰ δούλεψε
τὸ ρελό τῆς μηχανῆς του καὶ θὰ εἶναι τώρα ζωντανός,
εἴκοσι μίλια κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας μας, ἐκεὶ κάτω εἰς τὸ
κυρό καὶ εἰς τὰ σκότη, ἀγωριοβολημένος μέσα στὴ μικρή του
ἀπαλένια σφαῖρα, ἐκεῖ ποὺ ποτὲ μιὰ ἀκτὶς φωτὸς δὲν ἔλαμ
ψεν, οὔτε ἀνθρώπινον δύ ἔζησεν ἀφ' ὅτου τὰ νερά συνηθροί^σ
σθησαν. Εἶναι ἐκεὶ χωρὶς τροφήν, πάσχων ἀπὸ πεῖναν καὶ
ἀπὸ δίψαν, φοιτισμένος καὶ σκεπτόμενος ἀν θὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ
πεῖναν ἢ ἀπὸ ἀσφυξίαν. Ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς θανάτους
θὰ ἔλθῃ; Ἡ συσκευὴ Μύερς θὰ ἔζηντλήθῃ, ὑποθέτω. Πόσον
καιρὸν ἡμπορεῖ αὐτὴ νὰ κρατήσῃ;

— Νὰ πάρῃ ἡ δοργή! ἐφώναξε, τι μικρὰ πράγματα εἰ
μεθα! Τι τολμηροὶ μικροὶ διάβολοι! Εἰς τὴν ἄβυσσον! Μίλ
μεθα!

λα καὶ μίλια υγροῦ.... τίποτε ὅλο παρὰ νερὸ ἀπὸ κάτω
μας καὶ γύρω μας, καὶ αὐτὸς ὁ οὐρανός! Βάραθρα!

Ἐσήκωσε τοὺς βραχίονας καὶ τὴν ἴδιαν στιγμὴν μικροὶ λευκοὶ γραμμὴν ψώθηκε χωρὶς θόρυβον εἰς τὸν οὐρανόν, ἐμετράσεν ὄλιγον τὸν δρόμον τῆς, ἐσταμάτησε καὶ ἔγινεν ἐν μικρὸν σημεῖον ἀκίνητον, ὡς ἐὰν νέον ἀστρον εἴχε λάβι θέσιν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἔπειτα ἥρχισε νὰ καταπίπῃ καὶ ἔχαθη μετ' ὄλιγον εἰς τὴν ἀντανάκλασιν τῶν ἀστρῶν καὶ τὸν ὀχρὸν καὶ μιγχλώδη φωσφορισμὸν τῆς θαλάσσης.

Εἰς τὴν θέαν ταύτην ὁ Οὐένουμπριτς ἔμεινεν ἐκστατικός μὲ τὸν βραχίονα ἐκτεταμένον καὶ τὸ στόμα ἀνοικτόν. Ἔπειτα ἔκλεισε τὸ στόμα του, τὸ ἡνοιξεν ἐκ νέου καὶ ἐκίνησε τοὺς βραχίονάς του χειρονομῶν ἀτάκτως. Ἐπὶ τέλους ἐστράφη καὶ ἐφώναξε: «Οὐ Ελστεντ, αἱ!» εἰς τὸν πρῶτον σκοπιαρόν καὶ ἔτρεξε μέχρι τοῦ Λίντλευ καὶ ἔπειτα εἰς τὴν ἡλεκτρικὴν ἑστίαν.

— Τὸν εἶδα, ἐφώναξε, δεξιά, ἐκεῖ κάτω! Ή λάμπει του εἶναι ἀναμμένες. Καὶ ἐτοιμάζεται νὰ ἔξελθῃ. Ἐρευνήσατε ἀπ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ μὲ τὸν προβολέα. Θὰ τὸν δοῦμε πολὺ κολᾶ νὰ πλέγη ὅταν θὰ ξαναφανῇ πάλιν στὴν ἐπιφάνεια

— Άλλα δὲν τὸν ηδραν πρὸ τῆς αὐγῆς. Ακόμη καὶ τότε ὄλιγον ἔλειψε νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ βουλιάξῃ. Τὸ γεράνι εἶχε προετοιμασθῆ, καὶ μὲ μιὰ βάρκα ἐγάντζωσαν τῆς ἀλυσίδες στὴ σφαῖρα. Οταν τὸν ἀνέβασκαν εἰς τὸ πλοιον, ἔξεβίδωσαν τὸ ἀνοιγμα καὶ ἐζήτησαν διὰ τῶν ὄφθαλμῶν τὸ σκότος τοῦ ἐσωτερικοῦ, διότι ὁ θάλαμος τῆς ἡλεκτρικῆς ἑστίας εἶχε κανονισθῆ κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ φωτίζῃ τὸ νερὸ μόνο γύρω τῆς σφαῖρας καὶ ἵτο ἀποκλεισμένος ἀπὸ τὴν γενικὴ κοιλότητα.

— Η ἐσωτερικὴ ἀτμόσφαιρα ἵτο ὑπερπυρωμένη καὶ ἡ γουτταπέρικα, ποὺ ἐσκέπαζε τὰ χείλη τοῦ ἀνοίγματος, ἡτούγρα. Αἱ ἀνυπόμονοι ἐρωτήσεις των ἔμειναν χωρὶς ἀπάντησιν καὶ οὐδεὶς θόρυβος ἔφθισε μέχρι τῆς ἀκοῆς των. Οὐ Ελστεντ ἵτο ἀναίσθητος, περιμαζευμένος εἰς τὸ βάθος τοῦ θαλαμού του. Οἱ ιατρὸς τοῦ πλοίου εἰσέδυσεν εἰς τὴν σφαῖραν καὶ μετεκόμισε τὸν "Ελστεντ εἰς τοὺς ἔξω. Επ' ὄλιγας στιγμὰς

δὲν ἡμπόρεσαν νὰ ἔννοήσουν ἀν ἵτο ζωντανὸς ἡ νεκρός. Τὸ πρόσωπόν του ἔστιλβεν ἀπὸ τὸν ίδοιαν, κατὰ ἀπὸ τὸ κιτρινωπὸν φῶς ποὺ ἔχυναν ἡ λάμπες. Τὸν κατέβασαν εἰς τὸν θαλαμίσκον του.

Δὲν ἵτο νεκρός, σπῶς ἡμπόρεσαν μετ' ὄλιγον νὰ ἔννοήσουν, ἀλλ' εἰς μίαν κατάστασιν νευρικῆς ἐξασθενήσεως ἀπολύτου καὶ ἐπὶ πλέον σκληρὰ μωλωπισμένος. Ἡναγκάσθη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ μείνῃ πλάγιασμένος, ἐντελῶς ἥσυχος. Μία ἑβδομάδας ἐπέρασε πρὸν μπορέσῃ νὰ διηγηθῇ τὰς δοκιμασίας του.

— Απὸ τῶν πρώτων λέξεων ἐδήλωσεν, ὅτι ἐσκόπευε νὰ ξαναφάγῃ ση. Ή σφαῖρα εἶχεν ἀνάγκην τελειοποιήσεως, εἰπεν, δπως τοῦ ἐπιτρέψη νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ σχοινίου, ἐάν ἔπρεπε, καὶ αὐτὸς ἵτο ὅλον. Ήτο ἡ θαυμασιωτέρα περιπέτεια.

— Ενομίζατε, εἶπεν, ὅτι δὲν θὰ εύρισκα τίποτε ὅλο ἀπὸ λάσπην. Εχλευάζατε τὰς ἐρεύνας μου καὶ ἐγὼ ἀνεκάλυψα ἔνα νέον κόσμον.

Διηγήθη τὴν ἰστορίαν του κατὰ τεμάχια χωρὶς συνέχειαν καὶ σχεδὸν πάντοτε ἀργίζοντάς την ἀπὸ τὸ τέλος, εἰς τρόπον ὡστε εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ κανεὶς μὲ τὰς ἴδιας του φράσεις. Άλλα τὰ ἐπόμενα εἶναι ἡ ἀκριβής ἀφήγησίς του.

— Τὸ ταξίδιόν του ἥρχισε φοικωδῶς. Πρὸν τὸ σχοινὶ ἀπολυθῆ καθ' ὄλοκληρίαν, ἡ σφαῖρα δὲν ἐπαυσε νὰ σαλεύῃ. Τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἵτο ἔνας βάτραχος, κλεισμένος μέσα σε μιὰ ἀερόφουσκα, τὴν ὁποίαν μανιωδῶς ἐλάκτιζαν. Δὲν ἡμποροῦσε νὰ ἰδῃ ἡ τὸ γεράνι καὶ ὃν οὐρανὸ ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, μὲ μιὰ ματιὰ τυχαία ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων που ἐγέμιζαν τὸ θωρακεῖον καὶ ἵτο ἀνίκανος νὰ προΐδῃ πρὸς ποιὸν μέρος θὰ ἔχλινεν ἡ σφαῖρα. Αλλοτε ἐσήκωνε τὸ πόδι γιὰ νὰ περιπατήσῃ καὶ εἶγεν ἀναποδογυρισθῆ πρὸς δλας τὰς διευθύνσεις, ἐπάνω εἰς τὰ προσκέφαλα. Κάθε ἄλλο σχῆμα θὰ ἵτο ἀναπαυτικώτερον, ἀλλὰ κανένα δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν ὑπέρμετρον πίεσιν τῆς ἀβύσσου. Εξαφνα τὸ σάλευμα ἐπανυσεν, ἡ σφαῖρα εύρεθη εἰς ἴσορρο-

πίαν καί, δταν ἐσηκώθη, παρετήρησεν ὀλόγυρά του κυανοῦν πρασινωπὸν τῶν κυμάτων μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ποὺ εἰσέδυεν ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἐλαττούμενον, καὶ ἔπληθος μικρῶν πραγμάτων, ποὺ περνοῦσαν μὲ ἵλιγγιαν ταχύτητα πρὸ τῶν ὑάλων ἀναβαίνοντο, τοῦ ἔφι λινετο, πρὶ τὸ φῶς. "Ἐπειτα, καθ' δσον παρετήρει, τὸ σκότος ηὔξανε ἔως ὅτου τὸ νερὸ ἔγινεν ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του σκετεινόν, δσον καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ μεσονυκτίου, ἀν καὶ χρώματα πρασινωτέρου καὶ κάτω του ἀπολύτως μαῦρον. 'Απ καιροῦ εἰς καιρὸν μικρὰ πράγματα διαφανῆ μὲ σπινθηροβόλημα φωτεινὸν ἐσχημάτιζαν πλαγίως εἰς τοὺς φεγίτας ἐλαφρὲς πρασινωπές γραμμές.

"Καὶ τὸ συναίσθημα τῆς πτώσεως! τοῦ ὑπενθύμιοῦ τὸ αἰφνίδιο ξεκίνημα ἐνδὸς ἀνελκυστῆρος, μὲ τὴν διαφορὰν αὐτῆς διαρκοῦσε πολὺ περισσότερον. Πρέπει νὰ σκεψθανεῖς μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ αἰσθανθῇ τῇ θάλασσῃ πραγματικῶς. Τότε καὶ μόνον δὲ "Ἐλστεντ μετενόσεις, διότι ἀπετόλμησε αὐτὴν τὴν περιπέτειαν. Εἶδεν ὑπὸ μίαν ὅψιν, καθ' ὀλοκλήρων νέαν, τὰς περιπτώσεις, αἱ δποῖαι ἀνωρθοῦντο ἐναντίο του. 'Εσυλλογίσθη τὰ πελώρια κητοειδῆ πριονοφόρα ψάρια τοὺς πρίστας, ποὺ ὑπάρχουν εἰς αὐτὰ τὰ μέτρια βάθη, αὐτὰ τρομερὰ δείγματα, τὰ δποῖα εὑρίσκονται ἐνίστε μισχωνευμένα εἰς τὸν στόμαχον τῶν μεγάλων κητῶν ἢ πλέουν νεκρά, εἰς ἀποσύνθεσιν ἢ μισοφαγωμένα.

"Ἐφαντάσθη ἔνα ἀπ' αὐτὰ νὰ ρίπτεται ἐπὶ τῆς σφαρᾶς καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ τὴν ἀφήσῃ πλέον. Καὶ τὸ ρολόϊ τῆς μηχανῆς τὸ εἴχεν ἐπαρκῶς δοκιμάσῃ. 'Αλλὰ καὶ ἀν θεοτώρων νὰ κατεβῇ ἢ ν' ἀνεβῇ, ἥτο ἀπολύτως τὸ ἴδιον πρᾶγμα.

"Μετὰ πενήντα δευτερόλεπτα, ὅλα ἔξω ἔγιναν μαῦροπως τὴν νύκτα, ἐκτὸς τοῦ μέρους, ποὺ ἡ ἀκτὶς τῆς ἥλεκτρικῆς του ἐστίας ἐφώτιζε, καὶ εἰς τὸ ὄποιον ἐφάνινον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ψάρια καὶ ἐπερνοῦσαν μερικὰ τεμάχια ἀπὸ ἀντικείμενα ποὺ ἐβυθίζοντο. "Ολα αὐτὰ ἔσηραν νίζοντο πολὺ γρήγορα, ὡστε νὰ μὴ τοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ διακρίνῃ τί ήσαν. Μίαν φορὰν ἐπίστευσεν, ὅτι εἶδεν ἔνα καρχαρίαν. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἢ σφαῖρα ἥρχισε νὰ θερ-

μαίνεται ἀπὸ τὴν προστριβήν. Τοῦ ἐφάνη, ὅτι αὐτὴ ἡ ἔνδειξις δὲν ἦτο ἀρκετὰ ὡρισμένη. Τὸ πρῶτον πρᾶγμα, ποὺ ἡμπόρεσε νὰ παρατηρήσῃ ἦτο, ὅτι ἰδρωσεν, ἔπειτα ἀντεποῖον ὀλονέν ἐπετείνετο, καὶ εἶδεν ἔνα πληθος μικρές φούσκες, πολὺ μικρές φούσκες, ποὺ ἀνέβαιναν εἰς σχήμα ριπίδιου πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν. "Ητο ἀτμός!

"Ἐψηλάφησε τὸν φεγγίτην τὸ γυαλί ἔκαιε. 'Αμέσως ἀναψε τὴν ἥλεκτρικὴ λάμπα, ποὺ ἐφώτιζε τὸ θαλαμίσκο του, παρετήρησε τὸ ὀρολόγιον, ποὺ ἦτο ἐσφηνωμένον μέσα εἰς τὰ ἐπιστρώματα, καὶ εἶδεν, ὅτι τὸ ταξίδι του διήρκε. Ἡδη ἀπὸ δύο λεπτῶν. Τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, ὅτι ὁ φεγγίτης ἡμποροῦσε νὰ ραγίσῃ ἀπὸ τὴν ἀντίθεσιν τῶν δύο θερμοκρασιῶν, διότι ἡξευρε πῶς τὰ νερὰ εἰς τὰ μεγάλα βάθη εἶνε παγερά. "Ἐπειτα ἔξαφνα τὸ τοίχωμα τῆς σφαίρας ἐφάνη νὰ πιέζῃ τὰ κάτω τῶν ποδῶν του ἀπὸ ἔξω ἢ φούσκες, ποὺ ἔτρεχαν, ἔμετρίασαν τὴν ταχύτητά των καὶ τὸ σύριγμα ἔξησθένησεν. 'Η σφαῖρα ἐταλαντεύθη ἐλαφρῶς. 'Ο φεγγίτης δὲν εἶχε ραγίση, τίποτε δὲν εἶχεν ὑποχωρήση καὶ ἐγνώριζεν, ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲ κίνδυνος 'τοῦ νὰ καταποντισθῇ, εἶχε παρέλθη.

"Ακόμη ἔνα λεπτὸν καὶ θά ἀκουμβοῦσεν ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς ἀβύσσου. 'Εσυλλογίσθη, εἶπε, τὸν Στίβενς, τὸν Οὐένιμπριτς καὶ τοὺς ἄλλους οἱ ὄποιοι, ἡσαν πέντε μίλια ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς του, ὑψηλάτερα γι' αὐτὸν παρ', δσον ὑπῆρξαν ποτὲ τὰ πειδὸν ὑψωμένα νέφη, ποὺ κυματίζουν εἰς τὸν οὐρανόν, δλους αὐτοὺς ποὺ περιέπλεαν ἀργά-ἀργά, ἔγητοσαν νὰ ἰδοῦν μέσα στὰ βάθη τῶν ὑδάτων καὶ ἐσκέπτοντο τὸ ἡμποροῦσε νὰ τοῦ συνέβη.

"Ἡρχισε νὰ κυττάζῃ ἀπὸ τὸν φεγγίτη. Δὲν εἶχε φούσκες τώρα πειά, καὶ τὸ σύριγμα εἶχε παυση. "Έξω ἡσαν τὰ βαθειὰ σκοτάδια, μαῦρα καὶ πυκνά σὰν τὸ βελούδο, ἐκτὸς τοῦ μέρους δπου ἡ ἥλεκτρικὴ ἀκτὶς εἰσέδυεν εἰς τὸ νερὸ καὶ ἐδίκινυς τὸ χρῶμα του, ἔνα σταχτὶ πιτρινωπό. Τότε τρία πράγματα, σὰν πύρινα σχήματα, ἐφάνησαν νὰ κολυμ-

βοῦν, τὸ ἔνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Δὲν ἡμποροῦσε νὰ διακρίνῃ ἂν ἡσαν μικρὰ ἢ πελώρια καὶ εἰς ἀπόστασιν.

«Καθ' ἔνα ἀπ' αὐτὰ ἐσκιαγραφεῖτο μὲ διαγράμματα κυανωπά, λαμπερὰ σχεδὸν ὅσον ἡ φωτιές μιᾶς ἀλιευτικῆς λέμβου, φωτιές, ποὺ ἔφαινοντο νὰ διασκορποῦν πολὺ καπνό, καὶ εἶχαν, ἀπὸ τὴν κάθε πλευράν των, κηλῖδας ἀπὸ αὐτὸ τὸ φῶς, ὅπως τῆς θυρίδες τῶν πλοίων. Ὁ φωσφορισμός των ἔφαντη ἐλαττούμενος ὅταν εἰσῆλθαν εἰς τὴν φωτεινὴν ἀκτινοβολίαν τῆς λάμπας του, καὶ εἶδε τότε, ὅτι ἡσαν μικρὰ φάρια κάποιου παραδόξου εἴδους, μὲ μάτια καθ' ὑπερβολὴν μεγάλα καὶ τῶν ὅποιων τὰ σώματα καὶ ἡ οὐρές ἐτελείωναν ἀποτόμως. Τὰ μάτια των ἡσαν γυρισμένα πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλαμψαν, ὅτι παρηκολούθουν τὸ κατέβασμά του, ὑποθέτοντες ὅτι τὰ εἴλκυσε τὸ φῶς του.

«Αλλα, τοῦ αὐτοῦ εἴδους, συνηγώνθησαν μετ' αὐτῶν ἐντὸς δλίγου. Καθ' ὅσον κατέβαινε, πκρετήρει ὅτι τὸ νερὸ ἐλάμβανε χλωμὸ χρῶμα καὶ ὅτι μικρές φωτεινὲς κηλῖδες ἐσπινθήριζαν μέσα στὴν ἀκτινοβολίαν των, ὅπως ἡ ἀτομα εἰς μίαν γραμμὴν ἥλιαικοῦ φωτός. Τοῦτο πιθανὸν ὠφείλετο εἰς τὰ σύννεφα τοῦ πηλοῦ καὶ τῆς λάσπης, τὸ ὅποια εἶχαν σηκωση, εἰς τὴν πτῶσιν των τὰ μολύβδανα βάρη του.

«Καθ' ὅλον τὸν καιρόν, ποὺ ἐσύρετο πρὸς τὸ βάθος ἀπὸ τὰ μολύβδινα βάρη του, εύρισκετο εἰς ἔνα εἶδος λευκῆς διμίγλης, -όσον πυκνῆς, ὥστε ὁ ἥλεκτρικὸς προβολεὺς δὲν ἐπετύγχανεν ἐντελῶς νὰ τὴν διαπεράσῃ πέραν μερικῶν ποδῶν. Καὶ ἐπέρασαν δλίγα λεπτὰ πρὶν νὰ καταπέσουν καὶ πάλι εἰς τὸ βάθος τὰ μετέωρα στρώματα τῆς ὑποστάθμης. Τότε εἰς τὴν λάμψιν, ποὺ ἔχουνται ἡ ἥλεκτρικὲς λάμπες του καὶ εἰς τὸν διαβατικὸν φωσφορισμὸν μακρινῆς ἀγέλης φαριῶν, μπόρεσεν νὰ δῃ, ὑπὸ τὸ ὑπερβολικὸν σκότος τῶν ὑψηλοτέρων ὑδάτων, μίαν κυμανομένην ἐπιφάνειαν ἀπὸ πηλὸν λευκόφαιον, διακοπομένην ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀπὸ πυκνώματα περιπελεγμένα θαλασσίων κρίνων, ποὺ κινοῦσαν τοὺς πειναλέους πλοκάμους των.

«Πειδὲ μακριὰ εύρισκοντο τὰ χαριτωμένα καὶ διαφανῆ σχήματα σωροῦ γιγαντιαίων σπόγγων. Εἰς αὐτὸ τὸ

ἔδαφος ἡσαν διασκορπισμένες εἰς μεγάλον ἀριθμὸν τοῦφρες ἀκανθωτὲς καὶ χαμηλὲς λαμπροῦ χρώματος πορφυροῦ καὶ μαύρου, τὰς δόπιας ἔκρινεν ὅτι θὰ είναι κάποιον εἰδος ἀχινῶν καὶ μικρὰ πράγματα μὲ μάτια πολὺ μεγάλα, ἔχοντα μίαν περίεργον ὅμοιότητα, τὰ μὲν μὲ τῆς καθουρίδες, τὰ δὲ μὲ τοὺς ἀστακούς, ἐσύροντο βραδέως μέσα εἰς τὸν συρμὸν τοῦ φωτὸς καὶ ἔξηφαντίζοντο ἐκ νέου εἰς τὸ σκότος, ἀφήνοντα δπισθέν των αὔλακας εἰς τὴν λάσπην.

«Ἐξαφνα τὸ περιπλέον πλῆθος τῶν μικρῶν φαριῶν ἐστράφη κ' ἐπρεχώρησε πρὸς αὐτὸν ὅπως ἔνα σμῆνος φαριῶν ἡμποροῦσε νὰ κάμη. Ἐπέρασαν ἀπὸ πάνω του, ὅπως ἔνα φωσφορίζον χιόνι, καὶ εἶδε τότε δπισθέν τῶν ἔνα πλάσμα μεγαλύτερων διαστάσεων, τὸ ὅποιον ἐπροχωροῦσε πρὸς τὴν σφαῖραν.

«Στὴν ἀρχή, δὲν ἡμπόρεσε νὰ τὸ διακρίνῃ ἡ ἀστριστική, ὡς μορφὴν ταλαντευομένην, ἡ δόπια μακρόθεν ἔδιδε τὴν ἰδέαν ἀνθρώπου περιπατοῦντος· ἔπειτα εἰσῆλθεν εἰς τὴν φωτεινὴν ἀκτινοβολίαν ποὺ ἔρριπτεν ἡ λάμπα. Τὴν στργμὴν ποὺ τὸ προσέβαλε τὸ φῶς, ἔκλεισε τὰ μάτια θαυμωμένο.

«Ἡτο ἔνα παράδοξον ζῷον σπονδυλωτόν. Τὸ κεφάλι του πορφυροῦ σκοτεινοῦ χρώματος, ὑπενθύμιζεν ἀστριστικὸς τὸ τοῦ χαμαιλέοντος, ἀλλὰ τὸ μέτωπον ἦτο τόσον ὑψωμένον καὶ ἡ κοιλότης τοῦ κρανίου τόσον ἀνεπτυγμένη, ὥστε κανένα ἐρπειὸν δὲν εὑρέθη ποτὲ νὰ ἔχῃ παρόμοια. Ἡ κάθετος ἴσορροπία τοῦ προσώπου του, τοῦ ἔδιδε τὴν πλέον ἔξαιρετην ὅμοιότητα μὲ τὸ πρόσωπον ἀνθρωπίνου ὄντος. Δύο μάτια μεγάλα καὶ ἔξεχοντα ἐπροβαλλαν ἀπὸ τὰς κόγχας κατὰ τὸν τρόπον ἐνὸς χαλμαιλέοντος καὶ ὑπὸ τοὺς μικροὺς του ρώθωνας ἡγούγετο πλατύ στόμα ἐρπετοῦ μὲ χείλη κερατοειδῆ. Εἰς τὸ μέρος τῶν ὤτων ἡσαν δύο ὑπερμεγέθη βράγχια, ἔξω τῶν ὅποιων ἐκυμάτιζαν πολυάριθμα νήματα, χρώματος ἐρυθροῦ κοραλλίου, καὶ ὑπενθύμιζαν τὰ βράγχια, τὰ ὅποια ἔχουν ἡ πολὺ νέες νάρκες καὶ εἰς καρχαρία.

«Αλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶχεν ἡ μορφή του ἀνθρώπινον, δὲν ἦτο τὸ παραδόξοτερον χαρακτηριστικόν, τὸ ὅποιον προσέφερεν αὐλό τὸ πλάσμα. Ἡ ο δίπουν· τὸ σῶμά του σχεδὸν

σφαιρικόν, ἥτο ἐν ἴσορροπίᾳ ἐπὶ ἑνὸς εἰδούς τρίποδος συγκειμένου ἀπὸ δύο πόδας, ὡς τῶν βατράχων, καὶ μωρὰν παχεῖαν οὐράν, καὶ τὰ ἀνώτερα μέλη του, τὰ ὅποια ἡσαν ἡ χονδροειδής γελειογραφία τῶν ἀνθρωπίνων βραχιόνων, πολὺ κατὰ τρόπον τῶν βατράχων, ἐκρατοῦσαν ἔνα μακρὸν ἀκόντιον ὀστεῶδες, στολισμένον μὲν χαλκόν. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ τοῦ πλάσματος ἥτο ποικίλον, τὸ κεφάλι του, τὰ χέρια του καὶ τὰ πόδια του ἡσαν πορφυρᾶ, ἀλλὰ τὸ δέρμα του, ποὺ ἔκρεματο κυματίζον, ὅπως θά ἔκαμναν ἐνδύματα, ἥτο ἑνὸς σταχτεροῦ φωσφορίζοντος. Ἔστεκεν ἔκει, τυφλωμένον ἀπὸ τὸ φῶς.

«Εἰς τὸ τέλος, αὐτὸς ὁ ἄγνωστος κάτοικος τῆς ἀβύσσου ἔχαμήλωσε τὰ βλέφαρα καὶ ἔπειτα, φέρων τὸ ἐλεύθερον χέρι του ἐπάνω ἀπὸ τὰ μάτια του, τὰ ἔγουρλωσε, ἀνοίξε τὸ στόμα καὶ ἥρθωσε κατὰ τρόπον ἀνθρώπινον μίαν φωνὴν, ἡ ὁποία διεπέρασεν ἀκόμη καὶ τὸ χαλύβρινον περικάλυμμα καὶ τὸ ἐσωτερικὸν ἐπίστρωμα τῆς σφαιρίας. Πῶς ἡμπορεῖ νὰ βγῆ μία φωνὴ χωρὶς πνεύμονας, ὁ «Ἐλστεντ δὲν ἀπησχολήθη νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Τὸ πλάσμα ἔξηλθεν ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ σκοτεινὸν μυστήριον, ποὺ τὸ περιέβαλλεν ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ ἐ «Ἐλστεντ τὸ ἡσθάνθη περισσότερον παρὰ ποὺ τὸ εἶδε νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. Βέβοιος, ὅτι τὸ φῶς τὸ εἶχε προσελκύση, διέκοψε τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα. Μετὰ μίαν στιγμήν, ὑπόκωφα κτυπήματα ἥκουνθησαν ἐπὶ τοῦ χάλυβος, καὶ ἡ σφαιρία ἐτύλαντεύθη.

«Τότε ἡ φωνὴ ἐπανελήφθη. Καὶ ἔφανη εἰς τὸν «Ἐλστεντ, ὅτι μία μακρινὴ ἡχώ ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν. Τὰ ὑπόκωφα κτυπήματα ἐπανελήφθησαν καὶ ἡ σφαιρία ἐταλαν·εύθη ἐκ νέου, ἔτριξεν ἐπὶ τοῦ ἀξονος, εἰς τὸν ὅποιον ἥτο τυλιγμένον τὸ σχοινίον. «Εμεινε στὰ σκότη, ζητῶν νὰ διαπεράσῃ μὲ τὸ βλέμμα τὴν σιωνίαν νύκτα τῆς ἀβύσσου. Καὶ μετ' ὀλίγον εἶδε, πολὺ ἀσθενεῖς καὶ μακρινάς, ἀλλας μορφὰς φωσφορίζουσας καὶ ἀνθρωποειδεῖς νὰ σπεύδουν πρὸς αὐτόν.

«Μόλις γνωρίζων τί ἔκαμνεν, ἐψηλάφησε τὰ τοιχώματα τῆς κινουμένης φυλακῆς του γιὰ νὰ εῦρῃ τὸ κομβίον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡλεκτρικοῦ προβολέως καὶ ἐπίσει τυχαίως τὸ

τῆς μικρᾶς λάμπας, ποὺ ἐφωτίζει τὸν ἐπεστρωμένον θαλαμίσκον του. «Η σφαιρία ἐκυλίσθη καὶ αὐτὸς ἀνετρόπη. «Ηκουσε σὰν φωνὲς ἐκπλήξεως καὶ, ὅταν ἐσηκώθη, εἶδε δύο μάτια προσεκτικά, τὰ ὅποια ἐκύνταζαν ἀπὸ τὸ χαμηλότερον φεγγίτην καὶ τὰ ὅποια ἀντανακλοῦσαν τὸ φῶς.

«Τὴν ίδιαν στιγμήν, χέρια ἐκτυποῦσαν δυνατὰ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ χάλυβος καὶ ἥκουσεν—ἐντύπωσις ἀριετά φρικώδης εἰς τὴν θέσιν του—κτυπήματα ἐπανειλημμένα ἐπὶ τοῦ μεταλλίου. περικαλύμματος, τὸ ὅποιον ἐπροστάτευε τὸ ὀρολόγιον τῆς μηχανῆς. Εἰς αὐτὸν τὸν κρό.ον ἀληθῶς, ἡ ἀγωνία τὸν ἔπικε, διότι, ἀν κατώρθωναν τὰ παράδοξα αὐτὰ πλάσματα νὰ σταματήσουν τὴν κίνησιν, ἡ ἀπολύτρωσίς του ἥτο ἀδύνατος. Μόλις εἶχε σκεφθῆ τοῦτο, ἥσθανθη τὴν σφαιρίαν νὰ ταλαντεύει καὶ τὸ τοίχωμα ἐφάνη νὰ καταπίπτη βαρεία ἐπὶ τοὺς πόδας του.

«Ἐσβυσε τὴν μικρὰς ἐσωτερικὴν λάμπαν καὶ ἀπεκατέστησε τὸ ρεῦμα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀντανακλαστήρο. «Ο πηλώδης βυθὸς καὶ τὰ ἀνθρωποειδῆ πλάσματα εἶχαν ἐξαφανισθῆ, καὶ ἔνα ζεῦγος ψαριῶν ἀλληλοδιωκούμενων ἐπέρασεν ἐξαφνα πρὸ τοῦ φεγγίτου.

«Ἐσκέφθη ἀμέσως, ὅτι οἱ παράδοξοι αὐτοὶ κάτοικοι εἶχαν κόψη τὸ σχοινὶ καὶ εἶχε λυτρωθῆ. Ανέβαινεν ὀλονέν γρηγορώτερα, ἔπειτα ἐστάθη μὲ ἔνα κλονισμόν, ποὺ τὸν ἔστειλε νὰ κτυπήσῃ τὸ ἐπεστρωμένον τοίχωμα τῆς φυλακῆς του. «Ἐπὶ ἥμισυ λεπτὸν ἥτο πολὺ ταραγμένος γιὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ σκεφθῇ.

«Τότε ἥσθανθη, ὅτι ἡ σφαιρία περιεστρέφετο βραδέως ἐφ' ἐσαυτῆς μὲ ἔνα εἰδὸς ταλαντεύσεως καὶ τοῦ ἔφανη ἐπίσης, ὅτι ἐπρογωροῦσεν ὁρίζοντινας στὸ νερό. Περιμαζεύομενος ὅλως διάλου ἐπὶ τοῦ φεγγίτου, κατώρθωσε νὰ ἀποκαταστήσῃ μὲ τὸ βάρος του τὴν ἴσορροπίαν καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ πρὸς τὸ βάθος τὸ μέρος αὐτὸ τῆς σφαιρίας· ἀλλὰ δὲν ἡμπόρεσε τίποτε νὰ ἔδη, ἡ τὴν ὡχρὰν ἀκτινοβολίαν τοῦ ἀντανακτήρος του, ποὺ προσέβαλλεν ἀνωφελῶς τὰ σκότη. Τοῦ ἥλθεν εἰς τὴν ίδεαν, ὅτι θὰ ἡμποροῦσε νὰ βλέπῃ καλύτερα ἀν ἐσβυνε τὴ λάμπα.

«Εἰς τοῦτο, ὑπῆρξε φρόνιμος. Μετ' ὀλίγα λεπτά, τὰ βελούδινα σκότη ἔγιναν σὰν διαφανῆ, καὶ τότε μακράν, καὶ ἐπίσης ἀδρίστα, ὅπως τὸ ζῷδιακὸν φῶς θερινῆς ἐστέρας, εἶδε σχήματα νὰ κινοῦνται κάτωθεν αὐτοῦ. Ὑπέθεσεν, ὅτι αὐτὰ τὰ πλάσματα θὰ εἶχαν ἀποσπάση τὸ σχοινίον του καὶ τὸν ἔσυραν κατὰ μῆκος τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης.

«Τότε, πέραν ἀπὸ τοὺς κυματισμοὺς τοῦ ὑποβρύχιου πεδίου, ἀօρίστου καὶ μακροῦ, εἶδεν ἀπέραντον ὅρίζοντα φωταυγείας ωχρᾶς, ὅστις ἐξετένετο ἐκατέρωθεν τόσον μακράν, ὅσον τὸ μικρόν του παράθυρον τοῦ ἐπέτρεπε νὰ διακρίνῃ. Πρὸς αὐτὸν τὸν ὅρίζοντα ἐρρυμουλκεῖτο, ὥπως μία ἀερόσφαιρα, τὴν ὁποίαν ἀπαναφέρουν ἀπὸ τὴν πεδιάδα εἰς τὴν πόλιν. Ἐπλησίαζεν εἰς αὐτὸν βραδύτατα, καὶ βραδύτατα ἡ ἀδρίστος ἀκτινοβολία καθωρίζετο εἰς σχήματα ὄριστικάτερα.

«Ἔτος σχεδὸν ἡ πέμπτη ὥρα ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ φωτεινὸν αὐτὸ ἐμβαδὸν καὶ, περὶ αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἡμπόρεσε νὰ διακρίνῃ ἔνα εἶδος διευθετήσεως, τὸ ὅποιον ἔδιδε τὴν ὕδαν καὶ σπιτιῶν συνήθηροι σμένων πέριξ μεγάλου κτιρίου χωρὶς στέγην, ποὺ ὑπενθύμιζε παραδόξως μοναστήριον κατερειπωμένον. «Ολα αὐτὰ ἐξηπλοῦντο ὑποκάτω του ὥπως ἔνας χάρτης. Τὰ σπίτια ἡσαν ὅλα περιβόλοι μὲ τοίχους χωρὶς στέγας καὶ τὸ ὑλικόν των ἦτο, καθὼς τὸ εἶδεν ἀργότερον, ἀπὸ κόκκαλα φωσφορίζοντα καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτὸ τὸ μέρος τὴν ὅψιν, ὅτι εἶχε κτισθῆ μὲ σεληνόφως διαλελυμένον.

«Ανάμεσα εἰς τὰς κατωτέρας κοιλότητας, κρινοειδεῖς φυτεῖαι ἔξαπλωναν τοὺς πλοκάμους των καὶ μεγάλοι, ἔλαφοι καὶ λεπτοφυεῖς σπόργυροι ἀνέκυπταν, σὰν μιναρέδες λαμπροὶ καὶ σᾶν κρίνοι ἀπὸ φῶς μεμβρανώδες, ἔξω τοῦ γενικοῦ φωτὸς τῆς πόλεως. Εἰς τὰ ἀνοικτὰ διαστήματα, ἡμπόρεσε νὰ ὕδη μίαν κίνησιν, ὥπως πλήθους ἀνθρώπων, ἀλλ' εὑρίσκετο πολὺ ὑψηλά, ὥστε νὰ διακρίνῃ τὰ πόρσωπα ποὺ ἀποτελοῦσαν αὐτὰ τὰ πλήθη. Τότε, βραδέως, ἡ θάλατη ὅτι ἐσύρετο πρὸς τὸ βάθος καὶ βαθυμήδον αἱ λεπτομέρειαι τῶν τόπων παρουσιάσθησαν καθαρώτερον εἰς τοὺς ὄφθαλ-

μούς του. Διέκρινεν, ὅτι αἱ σειραὶ τῶν μυστηριωδῶν κτιρίων, περιοριζομένων ἀπὸ γραμμάδες διεστιγμένας μὲ στρογγύλας ἀντικείμενα, καὶ παρετήρησεν, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη κάτωθεν του, εἰς μεγάλας ἀνοικτὰς ἐκτάσεις, ὑπῆρχαν σχήματα ὅμοια πρὸς ἀπολιθωμένους σκελετούς πλοιών.

«Βραδέως καὶ ἀσφαλῶς κατέβαινε, καὶ τὰ σχήματα ἐπάνωθέν του ἐγίνοντο λαμπρότερα, φωτεινότερα καὶ εὐκρινέστερα. Τὸν διηγύθυναν πρὸς τὸ μέγα κτίριον, ποὺ κατεῖχε τὸ κέντρον τῆς πόλεως, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡμποροῦσε νὰ ὕδη τὰς μορφάς, ποὺ ἔσυραν τὸ σχοινίον του. Ἐξεπλάγη νὰ ὕδη, ὅτι τὰ ἔξαρτα τοῦ ἔνος τῶν πλοιών, τὸ ὅποιον ἐσχημάτιζεν ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τῆς πλατείας, ἡσαν σκεπασμένα ἀπὸ πλῆθος ὅντων χειρονομούντων, τὰ ὅποια τὸν ἐκύπταζαν, ἔπειτα οἱ τοῦχοι τοῦ μεγάλου κτιρίου ἀνέβηκαν ἀθορύβως τριγύρω του καὶ τοῦ ἀπέκρυψαν τὴν ὅψιν τῆς πόλεως.

«Οἱ τοῦχοι ἡσαν ἀπὸ ἐσκληρυμμένον εἰς τὸ νερὸν ἔγιον, σιδερένια παλαμάρια, καλῳδια χάλκινα καὶ σιδερένια, κόκκαλα καὶ κρανία τῶν νεανικῶν. Τὰ κρανία ἡσαν δαπανθεμένα κατὰ μῆκος τῶν τοίχων εἰς ἔλικας, σπείρας καὶ καμπύλας φανταστικάς. Εἰς τὰς κενὰς κόγχας των καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῶν τοίχων, ἔπαιζαν καὶ ἐκρύπτοντο πλῆθος μικρῶν ἀργυροχρόνων ϕαριῶν. Ἐξαφνα τὰ αὐτά του ἐγέμισαν ἀπὸ ἔνα ὑπόκαφον θόρυβον, ἔνα κόρότον, ὥπως τὸν ὅξεν ἦχον τῶν κεράτων, τὸν ὅποιον διεκρίθησαν μετ' ὀλίγον φανταστικὰ ἐπιφανῆματο. Ἡ σφαῖρα ἐβυθίζετο πάντοτε, διερχομένη ἔμπροσθεν παραβύρων κωνοειδῶν, διὰ μέσου τῶν ὅποιων διέκρινεν ἀօρίστως νὰ τὸν κυττάζουν μέγας ἀριθμὸς τῶν παραδόξων καὶ φαντασματικῶν αὐτῶν πλασμάτων. Καὶ ἦλθεν ἐπὶ τέλους νὰ ἀποτελῇ, τοῦ ἐφάνη, ἐπὶ ἔνδις εἴδους βωμοῦ εἰς τὸ κέντρον τῆς πλατεᾶς.

«Τώρα εὑρίσκετο εἰς ἔνα ἐπίπεδον, ποὺ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ βλέπῃ εὐκρινῶς τοὺς παραδόξους αὐτοίκους τῆς πλατεᾶς. Πρὸς μεγάλην του ἔκπληξιν παρετήρησεν, ὅτι εἶχαν γονατίση ἐμπρός του ὅλοι, πλὴν ἐνός, ἐνδεδυμένου,

δπως ἔφαίνετο, μὲ φόρεμα ἀπὸ λέπια συγκεκολημένου καὶ ἐστεμένου μὲ διάδημα φωτεινόν, δ ὄποιος ἔστεκεν δρθιος, ἀνοίγων καὶ κλείων ἐναλλάξ τὸ τοῦ ἑρπετοῦ στόμα του, ὃς νὰ διηύθυνε τοὺς ὅμονους τῶν λάτρεων.

«Μία περίεργος παρόρμησις ἔκαμε τὸν "Ἐλστεντ" νὰ ἀνάψῃ τὴν ἐσωτερικὴν του λάμπαν, εἰς τρόπον ὡστε νὰ γίνη ὁρατὸς εἰς τοὺς κατοίκους αὐτοὺς τῆς ἀβύσσου καὶ αὐτὸς τὸ φῶς τους ἔκαμε νὰ ἔξαφανισθοῦν παρευθὺς μέσα εἰς τὸ σκότος. Εἰς τὴν αἰφνιδίαν αὐτὴν μεταβολήν, οἱ ὅμνοι παρεχώρησαν τὴν θέσιν των εἰς θόρυβον ἐπιφωνημάτων χαρᾶς, καὶ ὁ "Ἐλστεντ" προτιμῶν νὰ τοὺς παρατηρῇ, διέκοψε τὸ ρεῦμα καὶ ἔξηφανίσθη ἀπὸ τοὺς δρθαλμούς των. 'Αλλ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὑπῆρξε πολὺ παρακαλισμένος, ὡστε νὰ ἀντιληφθῇ τι ἔκαμναν, καὶ ὅταν ἐπὶ τέλους ἤμπορεσε νὰ τοὺς διακρίνῃ, ἥσαν ἐκ νέου γονατισμένοι. 'Εξηκολούθουν νὰ τὸν λατρεύσουν οὔτως ἄνευ διακοπῆς ἢ ἀναπαύσεως ἐπὶ τρεῖς ὥρας.

Ο "Ἐλστεντ" ἔκαμε μίαν ἀφήγησιν ἀπὸ τὰς πλέον λεπτομερεῖς τῆς ἐκπληρικτικῆς αὐτῆς πόλεως καὶ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, οἱ δρποῖοι δὲν εἶδαν ποτὲ οὔτε ἥλιον, οὔτε σελήνην, οὔτε ἀστρον, καμμίαν χλοεράν βλάστησιν, κανένα πλάσμα ἀναπνέον, πού δὲν γνωρίζουν τίποτε περὶ φωτιᾶς καὶ δὲν γνωρίζουν σχλο φῶς, ἢ τὴν φωσφορίζουσαν λάμψιν τῶν ζώντων ὅργανισμῶν.

"Οσον ἐκπληρικτικὴ καὶ ἀν εἶναι ἡ ἴστορία του, εἶναι ἀκόμη πλέον ἐκπληρικὸν νὰ βλέπωμεν, δητὶ ἀνθρωποι πολυμαθεῖς, τόσον ἔξοχοι, ὡς ὁ "Ἀνταμς" καὶ ὁ Τζένκινς, δὲν ἀνευρίσκουν τίποτε τὸ ἀπίστευτον εἰς αὐτήν. Μοῦ εἴπαν δητὶ δὲν ἔβλεπαν κανένα λόγον, διὸ τὸν δρποῖον σπονδυλωτὰ πλάσματα, νοήμονα καὶ ἀναπνέοντα τὸ νερό, συνειθισμένα εἰς μίαν θερμοκρασίαν πολὺ χαμηλήν, εἰς μίαν πίεσιν ὑπέρμετρον καὶ μιᾶς κατασκευῆς τόσον βαρείας, ὡστε ζωτανά ἢ πεθαμένα νὰ μὴ μποροῦν νὰ πλέουν, τέτοια δητὰ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ ζοῦν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Βαθείας θαλάσσης, ἀγνωστα ἀπὸ ἡμᾶς καὶ δπως ἡμεῖς ἀπόγονοι τοῦ μεγάλου θηριομόρφου τῆς ἐποχῆς τῆς ἐρυθρᾶς γῆς.

«Αὐτὰ ἐν τούτοις θὰ μᾶς γνωρίζουν, ὡς πλάσματα παράδοξα καὶ μετεωρικά, συνειθισμένα νὰ καταπίπτουν, δταν ἀποθηνήσκουν τυχαίως μέσα εἰς τὰ μυστηριώδη σκότη τοῦ ὑγροῦ οὐρανοῦ των, καὶ ὅχι μόνον ἡμᾶς αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τὰ πλοιά μας, τὰ μέταλλα μας, τὰς συσκευάς μας, ποὺ πίπτουν σὸν βροχὴ ἀδιαλείπτως εἰς τὴν νύκτα των. Κάποτε μερικὰ ἀντικείμενα εἰς τὴν πτῶσιν των θὰ τὰ κτυποῦν, θὰ τὰ συντρίβουν, ὡς ἀπὸ τὴν κρίσιν κάποιας ἀνωτέρας δυνάμεως, καὶ ἐνίστε ἡμπορεῖ νὰ περιέλθῃ εἰς αὐτοὺς κάτι σπανιότητος ἢ χρησιμότητος ἀνεκτικήτου, η τύποι οὐ ποβλητικοὶ καὶ ἡ μερικάντες εἰς τὴν πτῶσιν των εἰς τὴν ἀφίξιν ἀντιός σημείου, τὴν συμπεριφοράν των εἰς τὴν ἀφίξιν ἀνθρώπου ζῶντος, ἐὰν φαντασθῇ τι θὰ ἔκαμεν λαὸς βάρος εἰς ἓν πλάσμα λαμπρὸν καὶ φωτοστεφανωμένον, τὸ βαροῦς εἰς ἓν πλάσμα λαμπρὸν καὶ φωτοστεφανωμένον, τὸ δρποῖον θὰ κατέβαινεν ἔξαιρον εἰς τὸν οὐρανόν μας.

Ο "Ἐλστεντ" θὰ ὑπερχεωθῇ πιθανὸν νὰ συμπληρώσῃ ἐνίστε τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Πτάρμιγκαν, κάθισται λεπτομέρειαν τῆς παραδόξου ἐπὶ δώδεκα ὥρας διακάθισται λεπτομέρειαν τῆς παραδόξου. Εἶναι βέβαιον, δτὶ εἰχε τὴν μονῆς του ἐντὸς τῆς ἀβύσσου. Εἶναι βέβαιον, δτὶ εἰχε τὴν πρόθεσιν νὰ γράψῃ τὴν ἀφήγησιν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔχο με ποτέ. Καὶ εἰμεθα λοιπὸν ἡμαγκασμένοι νὰ περισυλλέξωμεν τὰ ἀσύνδετα αὐτὰ τεμάχια τῆς ἴστορίας του, ἀπὸ τὰς ἀναμνήσεις καὶ τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ πλοιάρχου Σιμιούν, τοῦ Οὐέμπριτς, τοῦ Στίβενς, τοῦ Λιντλεύ καὶ ἄλλων. 'Ημποροῦμν νὰ σᾶς παραστήσωμεν δι' εἰκόνων τημηματικῶν, τὸ παμμέγιστον καὶ πένθιμον κτίριον, τοὺς ἀνθρώπους γνωτισμένους καὶ ψάλλοντας μὲ τὴν μελαγχολικὴν χαμαίλεοντος κεφαλήν των, τὸ εἶδος τοῦ ἀσθενῶς φωτεινοῦ ἐνδύματός των, καὶ τὸν "Ἐλστεντ" ποὺ εἶχεν ἀνάψῃ ἐκ νέου τὴν ἐσωτερικὴ λάμπα του καὶ ἐπροσπαθοῦσε ματαίως νὰ τοὺς κάμη νὰ ἐννοήσουν δτὶ ἐπρεπε νὰ ἀφήσουν τὸ σχοινὶ ποὺ συγκρατοῦσε τὴν σφαῖραν. "Ενα πρὸς ἐπεργούσαν καὶ δ Ἐλστεντ παρατηρήσας τὸ ρολόι του, ἀνεκάλυψε μὲ τρόμον, δτὶ δὲν τοῦ ἔμενεν δεξιγόνον ἢ διὰ ἔσσαρας ὥρας ἀκόμη. 'Αλλ' οἱ πρὸς τημήν του ὅμνοι ἔξακολου-

θοῦσαν ἐπίσης ἀνηλεῖς, ώς νὰ ἦσαν οἱ νεκρικοὶ ὕμνοι τοῦ προσεχοῦς θανάτου του.

«Δὲν ἐνόησε ποτὲ μὲ ποῖον τρόπον ἀπελυτρώθη, ἀλλ' ἀν κρίνη κανεὶς ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου, ποὺ ἔμεινε προσηρτημένον εἰς τὴν σφαιράν, αὐτὸν πρέπει νὰ ἐκόπη ἀπὸ τὴν συνεχῆ προστριβήν ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ βωμοῦ.» Εξαρνα ἡ σφαιρά ἐκύλισε καὶ ἀνεπήδησεν ἔξω ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν, ὅπως ἔνα πλάσμα αἰθέριον, περιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ κενοῦ, θὰ διήρχετο τὴν ἀτμόσφαιράν μας, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν γενέθλιον αἰθέρα του. Θὰ ἔξηφανίσθη εἰς τοὺς ὁφθαλμούς των ὅπως μία φύσκα μὲ ὑδρογόνον ἀνεβαίνῃ εἰς τὸν ἀέρα. Καὶ αὐτὸν θὰ τοὺς ἐφάνη ὡς μία παράδοξος ἀνάβασις.

«Ἡ σφαιρά ἀνέβαινε μὲ μίαν ταχύτητα μεγαλυτέραν ἀκόμη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ εἶχεν ὅταν κατέβαινεν, ὅταν ἦτα βαρειά ἀπὸ τὰ μολύβια.» Έγινεν ὑπερβολικά θερμή. Ἀνέβαινε μὲ τοὺς φεγγίτας σαλευομένους, καὶ ἐνθυμεῖται τὸν χείμαρρον ἀπὸ τὴν φούσκες ποὺ ἀφοίζεν ἐπάνω στὰ γυαλιά. Κάθε στιγμὴν ἐπερίμενε νὰ τὰ ἰδῃ νὰ πεταχθοῦν σὲ κομμάτια. «Εξαφνα κάποιο πρᾶγμα, σὰν ἔνας μεγάλος τροχός, τοῦ φάνηκεν, διτὶ περιεδινεῖτο μέσα στὸ κεφάλι του, τὸ ἐπεστρωμένον διαμέρισμα ἥρχισε νὰ στρέφεται. Ὁλόγυρά του, καὶ ἐλιποθύμησεν.» Επειτα αἱ ἀναμνήσεις του παύουν μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ ἐπανευρέθη εἰς τὸν θαλαμίσκον του καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Ιατροῦ».

Τοιαύτη είναι ἡ οὐσία τῆς παραδόξου ιστορίας, τὴν δοποίαν ὁ «Ἐλστεντ διηγήθη κατὰ τεμάχια εἰς τοὺς ἀξιωματικούς του «Π τάρμιγκαν».» Υπεσχέθη νὰ τὴν ἐκθέσῃ ἐγγράφως ἀργότερον, ἀλλὰ τὸ πνεῦμά του ἦτο πρὸ πάντων ἀπησχολημένον ἀπὸ τὰς βελτιώσεις τῆς συσκευῆς του, βελτιώσεις, αἱ δοποίαι ἐξετελέσθησαν εἰς τὸ Ρίο.

Μᾶς ἀπομένει ἀπλῶς νὰ εἴπωμεν, διτὶ εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου 1896, ἐπεχείρησε τὴν δευτέραν του κατάβασιν εἰς τὴν ἀβύσσον τοῦ ὠκεανοῦ μὲ τὰς τελειοποιήσεις, τὰς δοποίας τὸ πρῶτον πείραμά του τοῦ εἶχεν ὑπαγορεύσῃ. Δὲν θὰ γνωρίσῃ πιθανώς κανεὶς ποιε τί τοῦ συνέβη. Δὲν ἐπανῆλθε. Τὸ «Π τάρμιγκαν» περιέπλεε γύρω τοῦ

σημείου τῆς καταδύσεώς του, ζητῶντάς τον εἰς μάτην ἐπὶ δεκατρεῖς ἡμέρας. «Ἐπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Ρίο, καὶ ἡ εἰδῆσις ἐτηλεγραφήθη εἰς τοὺς φίλους του. Ἡ ὑπόθεσις μένει αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος.» Ἀλλ' εἶναι κάπως ἀπίθανον, διτὶ γίνη μία νέα ἀπόπειρα γιὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν παράδοξον αὐτὴν ίστορίαν τῶν πόλεων τῆς ἀβύσσου τῶν θαλασσῶν, τὰς δοποίας μέχρι τοῦδε δὲν ὑπωπτεύοντο.

ΤΟ ΑΣΤΡΟΝ

Τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους, τρία διάφορα ἀστεροκοπεῖα ἐσημείωσαν, σχεδὸν συγχρόνως, τὴν ἀταξίαν ἡ οποία ἐπῆλθεν εἰς τὰς κινήσεις τοῦ πλανήτου Ποσειδῶνος, τοῦ πλέον μεμακρυσμένου ἀπὸ ὅλους τοὺς πλανήτας, ποὺ κινοῦνται γύρῳ εἰς τὸν ἥλιον. Τὸν Δεκέμβριον ἡδη, δὲ Οξιλβύ εἶχεν ἐλαύνση τὴν προσοχὴν ἐπὶ μιᾶς ὑπόπτου ἐπιβραδύνσεως τῆς ταχύτητός του. Μία τέτοια εἰδῆσις δὲν μποροῦσε βεβαίως νὰ ἐνδιαφέρῃ κόσμον, τοῦ ὅποιου τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν κατοίκων ἦγγοι εἰς τὴν ὑπαρξίαν τοῦ πλανήτου Ποσειδῶνος. Οὕτως, ἐκτὸς τοῦ ἀστρονομικοῦ κόσμου, ἡ μεταγενεστέρα ἀνακάλυψις μιᾶς ἀσθενοῦς καὶ μακρινῆς κηλεῖδος, ἐπανζηθείσης εἰς τὴν ἀμαυρωθεῖσαν χώραν, δὲν ἐπροξένησε καμμίαν σημαντικὴν ἀνησυχίαν. Οἱ ἐπιστημονικὸς κόσμος ἐν τούτοις ηὔρεν αὐτὴν τὴν εἰδῆσιν ἀρκετὰ δξιοπαρατήρητον, πρὶν ἀκόμη νὰ μάθῃ, ὅτι ὁ ἐσχάτως ἀνακαλυφθεὶς ὄγκος ἀπέβαινεν ὄρμητικῶς ὅλονεν μεγαλύτερος, ὅτι αἱ κινήσεις του ἦσαν ἐντελέσχ διάφοροι τῆς κανονικῆς περιστροφῆς τῶν πλανητῶν καὶ ὅτι ἡ παρέκκλισις τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ δορυφόρου του ἐλάμβανε τῷρα πρωτοφανεῖς διαστάσεις.

Δυσκόλως δύναται κανείς, χωρὶς κάποιαν ἐπιστημονικὴν παίδευσιν, νὰ ὑπολογίσῃ ἀκριβῶς τὴν ὑπερβολικὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος. Οἱ ἥλιος μὲ τοὺς κόκκους του τῶν πλανητῶν, τὴν κόνιν του τῶν πλανητοειδῶν καὶ τῶν νεφελοειδῶν κομητῶν του, πλέοι εἰς ἕνα κενὸν ἀπέραντον, τὸ ὅποιον καταπλήσσει σχεδὸν τὴν φαντασίαν.

Πέραν τῆς τροχιᾶς τοῦ Ποσειδῶνος, εἶναι τὸ διάστημα, κενόν, καθ' ὅσον ἡ ἀνθρωπίνη ἔξερεύησις τὸ ἔχει διαγνῶση, χωρὶς θερμότητα, φῶς ἢ ἥχον, τὸ κενὸν ἄχρουν καὶ σιωπηλόν, ἐπὶ τριάκοντα ἑκατομμύρια φοράς ἐν ἑκατομμύριον χιλιομέτρων. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἐλάχιστος ὑπολογισμὸς τῆς ἀποστάσεως, τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ διασχίσῃ κανεὶς πρὶν νὰ φύσῃ εἰς τὸν πλησιέστερον τῶν ἀστέρων. Ἐκτὸς ἀπὸ μερικοὺς κομήτας, κατωτέρους τὴν οὐσίαν καὶ τῆς ἐλαφροτέρας φλοιογός, οὐδὲν ποτέ, ἀνθρωπίνως γνωστόν, δὲν ὑπερέβη τὸ χάσμα τοῦτο τοῦ διαστήματος, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως εἰς τὴν ὄρχην τοῦ εἴκοστοῦ αἰώνος τοῦ παραδόξου αὐτοῦ τυχοδιώκτου, πελωρίου ὄγκου ὑλῆς βαρείας, δι' ὅποιος, ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν μυστήριον τῶν οὐρανῶν, ἐσπευδεν ἀπροσδοκήτως εἰς τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν διὰ κάθε τηλεσκόπιον, σεβόμενον ἑαυτό, ἵτο εὔκρωνῶς δρατός, ὡς ἐν σημεῖον διαμέτρου μόλις αἰσθητῆς, εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Λέοντος, πλησίον τοῦ Ρηγούλου. Εἰς δὲ λίγον καιρὸν ἡμποροῦσαν νὰ τὸ παρατηρήσουν καὶ μὲ ἀπλᾶς διόπτρας.

Τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους, ἔκεινοι, οἱ ὅποιοι εἰς τὰ δύο ἡμισφαίρια ἐδιάβασαν ἐφημερίδας, εἰδοποιήθησαν γιὰ πρώτη φορά περὶ τῆς πραγματικῆς σπουδαιότητος, τὴν ὅποιαν μποροῦσε νὰ ἔχῃ ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἐμφάνισις εἰς τὸν οὐρανόν. Μία ἐφημερὶς τοῦ Λονδίνου ἐτιτλοφόρησε τὴν εἰδήσιν: Μία σύγκρουσις της πλανητῶν, καὶ ἐδημοσίευσε τὴν γνώμην τοῦ Ντουσάιν, ὅτι ὁ παράδοξος οὗτος νέος πλανήτης θὰ προσέβαλε πιθανῶς τὸν Ποσειδῶνα. Οἱ χρονογράφοι ἀνέπτυξαν τὸ πρᾶγμα οὗτος, ὡστε εἰς τὰς πλείστας τῶν μεγάλων πρωτευούσων τοῦ κόσμου, εὑρίσκοντο κατὰ τὴν 3^η Ιανουαρίου ὑπὸ τὴν προσδοκίαν, ἢ καὶ ἀδριστὸν ἀκόμη, κάποιου ἀσυνήθους ἀστρονομικοῦ φαινομένου· καὶ δταν γύρω τῆς σφαίρας ἐπακολούθει τὸ λυκόφως, χιλιάδες ἀνθρώπων ὑψώσαν τὰ μάτια πρὸς τὸν οὐρανὸν νὰ ἴδουν.... τὰ παλαιὰς αἱ συνεισμένα ἀστρα, διπλῶς ἥσαν πάντοτε.

Εἰς τὸ Λονδίνον, τὸ ἀστρον ἐνεφάνη πρὸς τὴν ἀγήνη,

κατὰ τὴν ὥραν ποὺ οἱ Δίδυμοι ἔξηφανίζοντο καὶ τὰ ἀστρα ὡχριοῦσαν· μίαν αὐγὴν χειμερινήν, μίαν διάχυσιν φωτὸς νοσηροῦ, τὸ ὅποιον συμπυκνώνεται, καὶ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ ἀεριόφωτος καὶ τῆς λάμπας, ποὺ ἔλαμπε κίτρινον εἰς τὸ παράθυρα, ὅπου οἱ ἀνθρωποι ἀγρυπνοῦσαν. 'Ο ἀστυνομικὸς νυσταλέος τὸ παρετήρησε' τὰ πλήθη, ἀπησχολημένα εἰς τὰς ἀγοράς, ἐστάθηκαν μὲν ἀνοικτὸ τὸ στόμα· οἱ ἐργάται μεταβαίνοντες εἰς τὴν πρωινὴν ἐργασίαν των, οἱ γαλακτοπώλαι, οἱ ὁδηγοὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἀμαξίων, οἱ φίλοι τῶν διασκεδάσεων καὶ οἱ ἔνεγκτιδες, ποὺ ἐπέστρεφαν ἔξηρτην διλημένοι καὶ δρχοί, οἱ ἀστεγοὶ ἀλῆται, οἱ φρουροὶ εἰς τὸ συλακεῖον των καὶ εἰς τὴν ἔξοχὴν ὁ γεωργός, βαδίζων διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν, οἱ λαθροθήραι, ἐπιστρέφοντες κρυφίως ἐφ' ὅλης τῆς χώρας, ἀκόμη σκοτεινῆς, ἡ ὅποια ἔνπονε, ἐπὶ τῆς θαλάσσης οἱ ναυτικοὶ σκοπιαροὶ παραφύλασσοντες τὴν ἡμέραν, ὅλοι μποροῦσαν νὰ δοῦν ἔνα μεγάλο ἀστρο λευκό, ποὺ ἐπρόβαλεν εἰς τὴν δυτικὴν χώραν τοῦ οὐρανοῦ.

'Ητο στιλπνότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο ἀστρον τοῦ οὐρανοῦ μας' ἐσπινθηροβιολοῦσε περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν "Εσπερον. Μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἥλιου, αὐτὸ ἀπήστραπτεν ἀκόμη μεγαλύτερον καὶ λευκότερον, ὅχι πλέον μία ἀπλῆ κηλίς φωτὸς ποὺ ἐτρεμόσβυνεν, ἀλλ' ἔνας δίσκος στρογγύλος φωτὸς λαμπροῦ καὶ διαυγοῦς. 'Ἐκεῖ ὅπου ἡ ἐπιστημη δὲν ἡμπορεῖ νὰ φάσῃ, οἱ ἀνθρωποι ἐκπλήττονται καὶ φοβοῦνται, διηγούμενοι πολέμους καὶ θεμετίας, τοὺς ὅποιους προαγγέλλουν τὰ φλοιορά αὐτὰ σημεῖα εἰς τὸν οὐρανόν. Οἱ πείσμονες Μπόερες, οἱ μαῦροι Οττεντότοι, οἱ Αιθίοπες τῆς Χρυσῆς παραλίας, οἱ Ισπανοί, οἱ Πόρτογαλλοι, οἱ Γάλλοι, παρεφύλατταν μέσα εἰς τὴν θερμότητα τοῦ ἀνατέλλοντος ἥλιου τὴν ἔξαφάνισιν τοῦ παραδόξου αὐτοῦ νέου ἀστρου.

Εἰς ἑκατὸν ἀστεροσκοπεῖα, αὐτὸ ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ ἐνὸς συνεχοῦς ὑπερερεθισμοῦ, ὁ ὅποιος μετεβλήθη εἰς ἀναφωνήσεις, δταν τὰ δύο μακρινὰ ἀστρα, τρέχοντα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ἐφάνησαν δτι καταδιώκονται.

Συνήθροισαν τὰς φωτογραφικὰ συσκευάς, τὰ φασμα-ο-σκόπια, κάθε εἰδος δργάνων, όπως ἀναγράψουν τὸ νέον τοῦτο καὶ καταπληκτικὸν φαινόμενον: τὴν καὶ τα-στριφήν τοῦ κόσμου. Διότι ἡτο ἔνας κόσμος, ἔνας πλανήτης ἀδελφὸς τοῦ ίδιοῦ μας, τῇ ἀληθείᾳ ἀπείρως μεγαλύτερος τῆς Γῆς μας, ὁ δόποιος τόσον αἰφνιδίως, ἐρρίπτετο πρὸς τὸν πυριφλεγῆ θάνατον. Οἱ Ποσειδῶνες εἶχε προσβληθῆ ὥραια καὶ καλὰ ἀπὸ τὸ παράδοξον αὐτὸν ἀστρον, ποὺ ἦλθε ἀπὸ τὸ ἔξωτερικὸν διδότημα, καὶ ἡ ὄρμη τῆς συγκρούσεως εἶχε παρευθὺς κάμη ἀπὸ τὰς δύο στερεάς σφαῖρας μίαν εὑρεῖαν πεπυρακτωμένην μᾶζαν. Αὐτὴν τὴν ἡμέραν δύο ὥρας πρὸ τῆς αὐγῆς, τὸ μεγάλον ὥχρον καὶ λευκὸν ἀστρον διέγραψε τὴν τροχιάν του εἰς τὸν οὐρανόν, ἔξιφανίσθη πρὸς τὴν δύσιν καὶ ὅ γλιος ἀνυψώθη διπισθέν του. Πανταχοῦ οἱ ἀνθρώποι ἔξεπλήσσοντο· ἀλλὰ μεταξὺ ὅλων ἐκείνων, ποὺ ἐθαύμαζαν περισσότερον, ἡσαν αὐτοὶ οἱ ναυτικοί, συνήθεις παρατηρηταὶ τῶν ἀστέρων, οἱ δόποι οἱ ἀνὰ τὰς ἀπεράντους θαλάσσας, δὲν ἐγνώριζαν τίποτε περὶ τοῦ νέου ἀστρου καὶ τὸ ἔβλεπαν τώρα νὰ ὑψώνεται, ὡς μία μικροτάτη σελήνη, νὰ ἀναβαίνῃ πρὸς τὸ ζενίθ, νὰ περνᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὰς κεφαλάς των καὶ νὰ βυζίσται εἰς τὴν δύσιν μᾶζη μὲ τὰ τελευταῖα σκότη τῆς νυκτός.

“Οταν, ἐκ νέου, τὸ ἀστρον ἀνέτειλεν εἰς τὴν Εὐρώπην, πανταχοῦ εἶχαν συναχθῆ πλήθη θεατῶν· εἰς τὰς κατωφερείας τῶν λοφίσκων, εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, εἰς τὰς πεδιάδας, μὲ τὰ μάτια προστηλωμένα εἰς τὴν ἀνατολὴν γιὰ νὰ ἰδοῦν ἐμφανιζόμενον τὸ νέον ἀστρον. Ἐπρόβαλε, προηγουμένου λευκοῦ φέγγους, δπως τὴν λάμψιν μιᾶς μεγάλης ὥχρας φωτιᾶς καὶ ἐκεῖνοι, οἱ δόποι οἱ τὸ εἶχαν δῆ τὴν προηγουμένην νύκτα, ἐφώναζαν βλέποντάς το: «Εἶναι πειδού μεγάλο! Εἶναι πειδού λαμπτερό!» Καὶ τῷ δόντι, ἡ ἡμισέληνος, ἐτοίμη νὰ ἐξαφανισθῇ πέραν τοῦ δυτικοῦ ὁρίζοντος, ἦτο, κατὰ τὰς προφανεῖς διαστάσεις τῆς, ἐκτὸς πάσης συγκρίσεως, ἀλλὰ δὲν εἶχε μεθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μέγεθος τόσον φῶς, ὃσον εἶχε τώρα ὁ μικρὸς κυκλος τοῦ παραδόξου αὐτοῦ νέου ἀστρου. «Εἶναι πειδού λαμπτερό!» ἐφώναζαν οἱ ἀνθρώποι, συναθροι-

ζόμενοι εἰς τὰς ὁδούς. ‘Αλλ’ εἰς τὰ σκοτεινὰ ἀστεροσκο-πεῖα, οἱ διανυκτερεύοντες ἐκρατοῦσαν τὴν ἀναπονήν των καὶ διηρωτῶντο μὲ τὸ βλέμμα. «Πλησιάζει!» ἔλεγαν, εἶναι πειδού κοντά!»

‘Ο ἔνας μετὰ τὸν ἄλλον ἐπανελάμβαναν: «Εἶναι πειδού κοντά!» Ο τηλέγραφος μετεβίβαζεν αὐτὰς τὰς λέξεις ἐφρικί-ασαν κατὰ μῆκος τῶν τηλεφωνικῶν συρμάτων καὶ, εἰς χιλιάδας πόλεων, στοιχειοθέτας μὲ χέρια μαυρισμένα ἐταξιθέτουν τοὺς χαρακτῆρας: «Εἶναι πλησιέστερον!» Ανθρώποι, ποὺ ἔγραφαν εἰς γραφεῖα, προσβλήθησαν ἀπὸ ἀνησυχίαν καὶ ἀφησαν τὴς πέννες των· ἄλλοι ποὺ συνωμ λοῦσαν, εἰς χίλια μέρη, κατενόησαν τὸ ἀφάνταστον ἐνδεχόμενον τῆς σημα-σίας αὐτῶν τῶν λέξεων: «Εἶναι πλησιέστερον!» ποὺ διέ-τρεξαν κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν, ποὺ ἔυπνοισαν εἰς τὰ ἡσυχα καὶ ὑπὸ τὸν λευκὸν πάγον χωρία. Έκεῖνοι ποὺ εἶχαν δια-βάση τὴν εἰδησιν εἰς τὰς ταυνίας τοῦ τηλεγράφου ἔστεκαν εἰς τὰ κατώφλια τῶν θυρῶν, μέσα εἰς τὰς κιτρινωπάς λάμψεις τῆς πρωίας, καὶ τὸ ἀνήγγελαν εἰς τοὺς διαβάτας: «Πλησιάζει!» Αἱ ὥραια γυναικεῖς, δροσεραὶ καὶ χάρομεναι, ἔμαθαν τὸ πρᾶγμα, τὸ δόπον διηγοῦντο ἀστειευόμεναι μεταξὺ δύο χορῶν καὶ προσεποιοῦντο εὐφωνίας ἐνδιαφέρον, τὸ δόπον δὲν ἤσθάνοντο: «Πειδού κοντά, ἀλήθεια; Τί περιέργο πού εἶναι! Τί ἔξυπνοι ἀνθρώποι πού θὰ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἀστρο-νόμοι γιὰ νὰ ἀνακαλύπτουν τέτοια πράγματα!»

Οἱ ἐρημικοὶ ἐπαῖται, ὁδοιποροῦντες κατὰ τὴν παγεράν νύκτα, ἐμουρμούριζαν αὐτὰ τὰ λόγια γιὰ νὰ παρηγοροῦνται παρατηρῶντας τὸν οὐρανό: «Κάνει πολὺ καλά ποὺ πλη-σιάζει, γιατὶ ἡ νυχτιὰ εἶναι κρύα δσον καὶ ἡ φιλανθρωπία! ‘Ἐν τούτοις, ἀν πλησιάζῃ, δὲν φέρει καθόλου ζέστη». —

— «Τί μπορεῖ νὰ μοῦ κάμη ἔνα νέο ἀστρο!» ἐφώναζε μιὰ γυναικα, γονατισμένη ἐμπρὸς εἰς ἔνα νεκρό.

‘Ο σπουδαστής, ποὺ σηκωθήκε πολὺ πρωὶ νὰ προετο-μασθῇ γιὰ καμμιὰ ἐξέτασι, έθεσε τὸ πρᾶγμα ὡς πρόβλημα, ἐνῷ τὸ μεγάλον λευκὸν ἀστρον ἐσπινθοροβολοῦσε πλούσιον καὶ λαμπρὸν διὰ τῆς πάχνης τοῦ παραθύρου του: «Κεντρό-φυς, κεντρομόλος», ἔλεγε μὲ τὴν σιαγόνα εἰς τὸ χέρι του,

«σταματᾷ ἔνα πλανήτην ἐν τῇ πορείᾳ του, τοῦ ἀφαιρεῖ τὴν κεντρόφυγα δύναμιν του, καὶ λοιπὸν ἔπειτα; Ἡ κεντρομόλος δύναμις ὑπερισχύει καὶ ἔρχεται νὰ πέσῃ στὸν ἥλιο! καὶ τότε.... εἴμεθα στὸ δρόμο του; Τὸ σκέπτομαι!....»

Αὐτὴ ἡ ἡμέρα ὑπῆρξεν ὅπως αἱ ὅλλαι καὶ μὲ τὰς οὐελευταίας φυλακάς τοῦ παγεροῦ σκότους, ἀνέτειλεν ἐκ νέου τὸ παράδοξον ἀστρού. Ἡτο τόσον λαμπρόν, ὡστε ἡ ἡμισέληνος δὲν ἐφαίνετο νὰ εἴναι ἡ ἕνα ωχρὸν καὶ κίτρινον φάσμα ἐστῆς, κυμανομένη, φοβερά, μέσα εἰς τὸ λυκόφως. Εἰς μίαν πόλιν τῆς νοτίας³ Αφρικῆς, ἔνας ἐπίσημος εἶχε νυμφευθῆ καὶ οἱ δρόμοι ήσαν φωταγωγημένοι ὅπως ἕօρτασθη ἡ ἐπιστροφή του μὲ τὴν σύζυγόν του. «Καὶ τὰ οὐράνια ἀκόμη ἐφωταγωγήθησαν!» εἶπεν ἔνας κόλαξ. «Τὸ τὸν Αἰγύκερω, δύο ἑραστοὶ Αἰθίοπες, ἀψήφοιντες ἔξι ἀμοιβαίους ἔρωτος τὰ ἄγρια θηρία καὶ τὰ κακὰ πνεύματα, ἥσαν περιμαζευμένοι κάτω ἀπὸ ἕνα πυκνὸν καλαμώνα ποὺ ἐπετούσαν ἡ πυγολαμπίδες: «Εἶναι τὸ ἀστρο μας!» ἐψιλύρισαν καὶ ἡσθάνθησαν ἔσιτους παραδόξως ἐνθαρρυνθέντας ἀπὸ τὴν γλυκεῖσαν λάμψιν του.

«Ο μέγας μαθηματικὸς ἦτο καθισμένος πρὸ τοῦ γραφείου του καὶ περιειργάζετο μερικὰ χαρτιά. Οἱ ὑπολογισμοὶ του ἥσαν σχεδὸν τελειωμένοι. Μέσα σὲ μιὰ μικρὰ ἀσπρη φιάλη ἔμενεν ἀκόμη ὀλίγον ἀπὸ τὸ φάρμακον, ποὺ τὸν εἶχε κρατήση ἄγρυπτον καὶ ἐνεργητικὸν ἐπὶ τέσσαρας μακρὰς νύκτας. Καθ' ἑκάστην, γαλήνιος, φαιδρός, μὲ τὴν ίδιαν ὑπομονὴν, ἔκαμνε τὸ μάθημά του εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ ἔπειτα ἐπανήρχετο ἀμέσως: εἰς τοὺς σπουδαίους ὑπολογισμούς του. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο σοβαρόν, ὀλίγον ἰσχυνὸν καὶ μαραμένον ἔνεκα τῆς τεχνητῶς διατηρούμένης ἐνεργείας του. Ἐπ' ὀλίγον ἐφάνη βυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις τοῦ. «Ἐξαφνα, ἐσηκώθη, ἐπῆγε στὸ παράθυρο καὶ ἀνέβασε τὸ στόροι. Ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ, δνωθεν τοῦ ἀθροίσματος τῶν στεγῶν, τῶν καπνοδόχων καὶ τῶν κωδωνοστασίων τῆς πόλεως, περιεστρέφετο τὸ ἀστρον.

Τὸ ἑκύτταξεν ὅπως κυττάζουν μέσα στὰ μάτια ἔνα τολμηρὸν ἔχθρο. «Μπορεῖς νὰ μὲ σκοτώσῃς, εἶπε, μετὰ

μικρὰν σιωπήν, ἀλλὰ σὲ κρατῶ—σὲ καὶ ὅλον τὸ σύμπαν—κλεισμένο σ' αὐτὸν τὸ μικρὸν ἐγκέφαλο. Δὲν θὰ μεταβληθῶ, καὶ μάλιστα τώρα!!»

Τὰ βλέμματά του συνήντησαν τὴν μικρὰν φιάλην. «Δὲν ὑπάρχει πεια ἀνάγκη νὰ κοιμᾶται κανεῖς, τώρα!!» εἶπε.

Τὸ μεσημέρι τῆς ἐπομένης ἡμέρας εἰσῆλθεν, ἀκριβής, εἰς τὸ ἀμφιβέατρον ὃπου ἔκαμνε τὸ μάθημά του, ἀπέθεσε τὸ καπέλλο του εἰς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης, κατὰ τὴν συνείδειάν του, καὶ ἐδιάλεξε προσεκτικά ἔνα χονδρὸ κομμάτι κυμωλίας. Αὐτὸς ἀπετέλει θέμα ἀστεῖσμῶν μεταξὺ τῶν μαθητῶν του, δτὶ δὲν μποροῦσε νὰ κάμη τὸ μάθημά του ἀνδὲν ἐκρατοῦσεν ἀκαταπαύστως αὐτὸς τὸ κομμάτι τῆς κυμωλίας μέσα στὰ δάκτυλά του, καὶ περιέπεσεν εἰς ἀνικανότητα μίαν φοράν ποὺ τοῦ εἶχαν ὑπεξαιρέση τὴν προμήθειάν του. Ἐπροχώρησε καὶ ἑκύτταξε κάτω ἀπὸ τὰ στακτερά φρύδια του τὰς σειρὰς τῶν νεαρῶν καὶ δροσερῶν τροσώπων, τὰ ὅποια ὑπεκλίθησαν ἐπειτα ἥρχισε, κατὰ τὸ συνειθισμένον τρόπον του, μὲ φράσεις προμελετημένας: «Ἐπῆλθον περιστάσεις.... περιστάσεις ὑπεράνω τῶν δυνάμεων μου—εἶπεν—αἱ ὅποιαι—ἐπανέλαβε μετὰ μικρὰ πταῦσιν—θὰ μὲ ἐμποδίσωσιν ὅπως συμπληρώσω τὸ μάθημα, τὸ ὅποιον προετθέμην νὰ ἀποπερατώσω μεθ' ὑμῶν.... Ως φάίνεται, κύριοι.... Ινα ἐκφράσω τὸ πρᾶγμα σαφῶς καὶ συνέδωμας.... ἐπὶ ματάφι ἔχησεν ἡ ἀνθρωπος!!»

Τότε οἱ μαθηταὶ ἥρχισαν νὰ ἐννοοῦν....

Αὐτὴν τὴν νύκτα, τὸ ἀστρον ἀνέτειλεν ἀργότερον, διότι ἡ πρὸς ἀνατολὰς κίνησίς του τὸ εἶχε κάπως παρασύρη ἀπὸ τὸν Λέοντα πρὸς τὴν Παρθένον καὶ ἡ λάμψις του ἦτο τόσον μεγάλη, ὡστε ὁ οὐρανὸς ἔλαβε, καθ' ὅσον αὐτὸς ἀνύψωστο, κυανοῦν φωτεινὸν χρῶμα καὶ τὰ ἀστρα ἐξηφανίσθησαν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐκτὸς τοῦ Διός, πλησίον τοῦ Ζενίθ, τοῦ Καπέλλα, τοῦ Ἀλντεμπαράν, τοῦ Σειρίου καὶ τῆς «Ἀρκτου». Ήτο πολὺ λευκὸ καὶ ὁραῖο. Πολλαχοῦ τοῦ κόσμου, εἶδαν, αὐτὴν τὴν νύκτα, ἔνα ἀλόγνι ὡχρὸν ποὺ τὸ περιεκύλλωνε. Εγίνετο προφανῶς μεγαλύτερον εἰς τὸν κυανοῦν καὶ διαθλαστικὸν οὐρανὸν τῶν Τροπικῶν, ἐφαίνετο νὰ ἔχῃ τὸ τέ-

ταρτον σχεδόν τῶν διαστάσεων τῆς σελήνης. Ἐχιόνιζε ἀκόμη εἰς τὴν Ἀγγίλιαν, ἀλλ’ ὁ κόσμος ἥτο ἐπίσης λαμπρὸ φωτισμένος, ὅπως μὲν ἔνα θερινὸ σεληνόφως. Ἐβλεπε ἔκει κανεὶς ἀρκετὰ μὲν αὐτὸ τὸ ψυχρὸν καὶ καθαρὸν φῶς γιὰ νὰ διαβάσῃ ἔνα ἔντυπον ἐντελῶς ἀγοραῖον, καὶ, εἰ τὰς πόλεις, ἡ λάμπες ἔκαιαν, κίτρινες καὶ πειλιδνές.

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀγρύπνησαν αὐτὴν τὴν νύκτα καθ’ ὅλον τὸν χριστιανισμόν, ἔνας σιγανὸς ψιθυρισμὸς ἔκυμαίνετο εἰς τὸν ζωτικὸν ἀέρα τῶν ἔξοχῶν, ὅπως ὁ βόμβος τῶν μελισσῶν εἰς τὰς ἑρείκας, καὶ αὐτὸς ὁ θορυβώδης ψιθυρισμὸς ἐπετείνετο κατὰ τὴν βοήν μέσα εἰς τὰς πόλεις. Ἡτο ὁ ἥχος τῶν κωδώνων ἐνὸς ἐκατομμυρίου σκοπιῶν, πύργων καὶ κωδωνοστασίων, ὁ δόποιος παρήγγελλεν εἰς τοὺς λαοὺς νὰ μὴ κοιμῶνται πλέον, ἀλλὰ νὰ συναθροισθοῦν εἰς τὰς ἔκκλησίας καὶ νὰ πρόσεχωνται. Καὶ εἰς τὸν οὐρανόν, ἐνῷ ἡ νύκτα ἐπερνοῦσε καὶ ἡ γῆ ἔκακολουθοῦσε τὸ δρόμο τῆς, πειδὸ μεγάλο καὶ πειδὸ φωτεινὸ ἀνυψοῦτο τὸ ἐκθαμβωτικὸν ἀστρον.

Οἱ δρόμοι καὶ τὰ σπίτια ἥσαν φωτισμένα καθ’ ὅλας τὰς πόλεις· τὰ ναυπηγεῖα καὶ αἱ δεξαμεναὶ τῶν λιμένων ἥσαν κατάφωτα καὶ ὅλαι αἱ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἡπείρων λεωφόροι ἥσαν καθ’ ὅλην τὴν νύκτα γεμάται ἀπὸ πλήθη ἀνθρώπων καὶ φώτων. Εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας, ποὺ περιβάλλουν τὰς πολιτισμένας χώρας, τὰ ταχυδρομικὰ ἀτμόπλοια μὲ τὰς ἀσθμανούσας μηχανάς των, τὰ πλοῖα μὲ τὰ φουσκωμένα πανιά, παραφορτωμένα μὲ ἀνθρώπους καὶ πλάσματα ζῶντα, ἀνήγοντο εἰς τὸ πέλαγος, πρὸς τὸν βορρᾶν. Διότι ἡδη ἡ προειδοποίησις τοῦ διασήμου μαθηματικοῦ εἶχε τηλεγραφηθῆ εἰς ὅλοκληρον τὸν κόσμον καὶ μεταφρασθῆ εἰς ἐκατὸν γλώσσας. Ὁ νέος πλανήτης καὶ ὁ Ποσειδῶν, συμπεπλεγμένοι εἰς μίαν περίπτωξιν ἀπὸ φλόγας, ἐστροβιλίζοντο ἴλιγγιαδῶς, μὲ βῆμα ὀλονέν ταχύτερον πρὸς τὸν ἥλιον. Ἡδη, εἰς κάθε δευτερόλεπτον, ἡ φλεγομένη αὐτὴ μᾶκα ὑπερέβαινεν ἐκατοντάδας μιλλίων καὶ εἰς κάθε δευτερόλεπτον ἡ τρομακτικὴ τῆς ταχύτης ηὔξανε. Συμφώνως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς πορείας τῆς αὐτῆς, ἀλη-

θῶς εἰπεῖν, ὥφειλε νὰ περάσῃ εἰς ἀπόστασεν καμμιᾶς ἐκατοντάδος ἐκατομμυρίων μιλλίων ἀπὸ τῆς γῆς καὶ νὰ ἐπιδράσῃ κάπως ἐπ’ αὐτῆς· ἀλλὰ πλησίον τῆς προβλεφθείσης πορείας του, ἡ ὄποια ἔως τώρα πολὺ διετάραχθη, εὑρίσκετο ὁ πελώριος πλανήτης Ζεύς καὶ αἱ σελῆναι του, στρεφόμενοι λαμπρῶς περὶ τὸν ἥλιον. Καθ’ ἐκάστην στιγμὴν τώρα, ηὔξανεν ἡ ἔλξις μεταξὺ τοῦ πυριφλεγοῦς ὁστρου καὶ τοῦ μεγαλυτέρου τῶν πλανητῶν. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἔλξεως; Ἀφεύκτως ὁ Ζεύς θὰ παρεξέκλινεν ἀπὸ τὴν τροχιάν του εἰς μίαν ἐλλειπτικὴν κίνησιν καὶ τὸ διάπυρον ἀστρον, παραμερισμένον ἀπὸ τὴν ἔλξιν τῆς ὁρμῆς του πρὸς τὸν ἥλιον, θὰ διέγραψε μίαν καμπύλην, θὰ προσέκρουεν ἵσως εἰς τὴν γῆν μας καὶ βεβαίως θὰ ἐπερνοῦσε πολὺ πλησίον ἀπὸ αὐτῆν. «Σεισμοί, ἐκρήξεις ἡφαιστείων, κυκλῶνες, μεγάλαι πλήμματα, κατακλυσμοὶ καὶ μία ἀνύψωσις σταθερὰ τῆς θερμοκρασίας, ἀγνοῶ μέχρι ποίους ὀρίου, εἶχε προφεύση ὁ μέγας μαθηματικός.

Αναθεν τῶν κεφαλῶν, γιὰ νὰ ἐπικυρώσῃ τοὺς λόγους του, μεμνωμένον, ψυχρὸν καὶ ωχρὸν ἐσπινθηροβολοῦσε τὸ ἀστρον τῆς προσεχοῦ καταστροφῆς.

Εἰς πολλοὺς ἔξ ἔκεινων, οἱ δόποιοι, ἔως νὰ πονέσουν τὰ μάτιά των, τὸ ἐκύτταζαν αὐτὴν τὴν νύκτα, ἐφάνη ὅτι ἐπλησίας προφανῶς. Καὶ αὐτὴν τὴν νύκτα ἐπίσης, ὁ καιρὸς μετεβλήθη τὸ ψυχος, τὸ ὄπειον εἶχε καταλάβη ὅλην τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ἐμετριάσθη καὶ ἤχισεν ἡ τῆξις τῶν πάγων.

Αλλὰ δὲν πρέπει νὰ φαντασθῇ κανεὶς, ἐπειδὴ ἔγινε λόγος δι’ ἀνθρώπους ποὺ προσηγόντο καθ’ ὅλην τὴν νύκτα, ποὺ κατέψυγαν στὰ πλοῖα ἡ ἔψυχα πρὸς τὰ βουνά, ὅτι ὀλόκληρος ὁ κόσμος ἥτο ἡδη βυθισμένος εἰς τὸν τρόμον ἔνεκα τοῦ ἀστρου. Τῷ ὄντι, ἡ ἔξις καὶ ἡ συνήθεια διηγύθυναν ἀκόμη τὸν κόσμον, καὶ ἐκτὸς τῶν συνομιλιῶν, κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ψυχαγωγίας, εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς νυκτὸς ἔννεα πρόσωπα ἐπὶ δέκα κατεγίνοντο ἀκόμη εἰς τὰς ἰδίας ἀσχολίας. Εἰς ὅλας τὰς πόλεις τὰ καταστήματα, ἐκτὸς ἀπὸ κανένα ἐδῶ κ’ ἔκει, ἀνοιγαν καὶ ἔκλειαν εἰς τὰς

συνήθεις ώρας των· οἱ ἱατροὶ καὶ οἱ ἔργοι λάβοι τῶν κηδειῶν ἐξακολουθοῦσαν τὸ ἐμπόριον των, οἱ ἔργαται μετέβαινεν εἰς τὰ ἔργοστάσια, οἱ στρατιῶται ἐγυμνάζοντο, οἱ πεπαιδευμένοι ἐμελετοῦσαν, οἱ ἕρασται συνηντῶντο, οἱ κλέπται παρεφύλατταν καὶ ἐτρέποντο εἰς φυγήν, οἱ πολιτικοὶ προητοί μαζαν τὰ σχέδιά των. Τὰ πιεστήρια τῶν ἐφημερίδων ἐθορύβουν κάθε νύκτα καὶ πλέον τοῦ ἑνὸς ἵερέως τῆς τάδε ἢ τάδε ἐκκλησίας ἡρυθή νὰ ἀνοίξῃ τὸ ἱερόν του καθίδρυμα γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ ἐκεῖνο, τὸ διοίσιν ἐθεωροῦσεν ὡς ἔνα παράλογον πανικόν.

Αἱ ἐφημερίδες ἐπέμενον ἐπὶ τοῦ μαθήματος τοῦ χιλιοστοῦ ἔτους, διότι καὶ τότε ἐπίσης οἱ λαοὶ εἶχαν προεξοφλήση τὸ τέλος. Τὸ ἄστρον δὲν ἦτο —ἐν ἀπλοῦν ἀέριον— ἢ ἔνας κομήτης· καὶ ἐὰν ἦτο ἔνα ἄστρον, δὲν ἡμποροῦσε πιθανῶς νὰ κτυπήσῃ τὴν γῆν· δὲν ὑπῆρχε κανένα τέτοιο προηγούμενον. Αὐτὸ τὸ Ἅδιο βράδυ, εἰς τὰς ἐπτὰ ώρας καὶ τέταρτον, ώραν τοῦ Γκρίνουΐτς^{*)}, τὸ ἄστρον ἐπρεπε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πλησιέστερον σημεῖον τῆς γειτνιάσεως του μὲ τὸν Δία. Τότε ὁ κόσμος θὰ ἥξει υπερβολικά ποίαν τροπὴν θὰ ἐλάμβαναν τὰ πράγματα. Αἱ προειδοποιήσεις τοῦ μεγάλου μαθηματικοῦ, ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἐπιτηδεία καὶ ἀνιαρὰ διαφήμησις. Ἐπὶ τέλους, οἱ ὄρθιοφρονοῦστες, διλίγοντες ἐξαφθέντες ὑπὸ τῆς συζητήσεως, ἔξεδήλωσαν τὰς ἀναλαλοιώτους πεποιθήσεις των, μεταβαίνοντες ὅπως κοιμηθοῦν. ‘Ομοίως ἢ βαρβαρότης καὶ ἡ ἀγριότης, κουρασμένες ἥδη ἀπὸ τὸν νέον τρόπον τῆς ζωῆς, ἐπεδόθησαν εἰς τὰς νυκτερινὰς ἔργασίας των, καὶ ἀπ’ ἔδω καὶ ἀπ’ ἔκει κανενὸς σκύλου ὡριούμενου, ὁ κόσμος τῶν ζώων δὲν ἔδιδε καμίαν προσοχὴν εἰς τὸ ἄστρον.

Ἐν τούτοις, δταν ἐπὶ τέλους οἱ παρατηρητικοὶ Εὐρωπαῖοι εἶδαν τὸ ἄστρον νὰ ἀνατέλῃ μίαν ώραν ἀργότερον, εἴναι ἀληθές, ἀλλ’ ὅχι μεγαλύτερον ἀπὸ τὴν προηγουμένην

νύκτα, ὑπῆρξαν ἀκόμη ἀρκετοὶ ἀνθρωποὶ ἀγρυπνοῦστες γιὰ νὰ γελάσουν μὲ τὸν μεγάλο μαθηματικό, γιὰ νὰ θεωρήσουν τὸν κίνδυνον ὡς παρελθόντα.

‘Αλλ’ ἀμέσως ὅλοι οἱ χλευασμοὶ ἐπαυσαν. Τὸ ἄστρον ἐμεγάλωνεν. Ἀπὸ ώρας εἰς ώραν ἐμεγάλωνε μὲ μίαν ἐπιμονὴν τρομεράν, διλίγοντας μεγαλύτερον εἰς ἐκάστην ώραν, διλίγοντας πλησιέστερον εἰς τὸ ζενίθ τοῦ μεσονυκτίου, διλονέντας πληρότερον, καὶ τοῦτο μέχρι τῆς ἐπομένης νυκτός. Ἐὰν ἤρχετο κατ’ εὐθεῖαν ἐπὶ τῆς γῆς χωρὶς νὰ διαγράψῃ καμπύλην, ἐὰν δὲν ὑφίστατο καμμίαν ἀργοπορίαν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Διός, ἡμποροῦσε νὰ ὑπερβῇ τὸ μεσολαβοῦν διάστημα εἰς μίαν ἡμέραν. Ἀλλ’ ὅπως καὶ ἀν ἔχη, τοῦ ἐχρειάσθησαν πέντε ἡμέρας διλοκληροὶ γιὰ νὰ φθάσῃ πλησίον εἰς τὸν πλανήτην μας. Τὴν ἐπομένην νύκτα ἐφθασεν εἰς τὸ τρίτον τοῦ δγκου τῆς σελήνης, δταν αὔτη δύη, καὶ ἡ τῆξις τῶν πάγων ἤρχισεν. ‘Οταν παρουσιάσθη ἐπάνω ἀπὸ τὴν Αμερικήν, εἴχε σχεδὸν τὸν δγκον τῆς σελήνης, μὲ μίαν λευκότητα ἐκτυφλωτικήν καὶ καυστικήν. ‘Ενας ζεστὸς κάνεμος ἤρχισε νὰ φυσῷ καθ’ ὅσον τὸ ἄστρον ἀνυψοῦτο, διλονέντας ἐνδυναμούμενος. Εἰς τὴν Βιργινίαν, εἰς τὴν Βραζιλίαν καὶ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ ἀγρίου Λαυρεντίου, ἔλαμπε κατὰ διαλειμματα διὰ μέσου μιᾶς φανταστικῆς πορείας θυελλωδῶν νεφῶν, τὰ ὅποια συνεκλονοῦντο ἀπὸ λοχρόους ἀστραπάς, ἐνδικατέπιπτε μία χάλαζα ἀνηκούστου σφοδρότητος. Εἰς Μαντόβαν εἶχαν αἰφνιδίαν τῆξιν τῶν πάγων καὶ καταστρεπτικάς πλημμύρας. Εἰς δλα τὰ βουνά τῆς γῆς, αὔτην τὴν νύκτα, τὸ χιόνι καὶ δ πάγος ἤρχισαν νὰ λυώνουν καὶ δλοι οἱ μεγάλοι ποταμοί, ποὺ ἤρχοντο ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν μεγάλων ἡπείρων, ἐτρέξαν πυκνοὶ καὶ θολοί, καὶ μετ’ διλίγοντες τῆς χαμηλές ἀκρογιαλίες παρεσύρθησαν κορμοὶ δένδρων στροβιλιζομένων καὶ πτώματα ἀνθρώπων καὶ ζώων. Τὰ νερά ἀνέβαιναν ἀσφαλῶς καὶ σταθερῶς ὑπὸ τὸ πένθιμον φῶς καὶ ἔξεχύνεντο ἀπάνω ἀπὸ τὰς δχθας, ἀκολουθοῦσιντα εἰς τὰς κοιλάδας τοὺς πληθυσμοὺς ποὺ ἔφευγαν.

Κατὰ μῆκος τῶν ἐσχάτων παραλίων τῆς νοτίας Αμερικῆς καὶ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Αὐστραλίαν, αἱ παλίρροιαι

* Αστεροσκοπεῖον εἰς τὸν Τάμεσιν, δπόθεν διέρχεται ὁ μεσημβρινὸς τῆς Αγγλίας.

νψώθησαν τόσον, ώστε κανένα άνθρωπινον μυημονικό δὲν ἐνθυμεῖτο παρομοίας καὶ ἡ καταιγίς ἀπέλυσε τηνέρα της εἰς πολλὰ μέρη, εἰς εἰκοσάδας μιλλίων ἐσωτερικῶν τῆς χώρας, σκεπάζοντα ὀλοκλήρους πόλεις. Τόσον μεγάλη κατήντησεν ἡ θερμότης κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα, ὥστε ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου ἐθεωρήθη ὡς νὰ ἔφερεν δλίγην δροσί. Οἱ σεισμοὶ ἡρχισαν καὶ δὲν ἔπαιπαν νὰ ἐπιτείνωνται. Μετ' οὐ πολὺ, εἰς δλην τὴν Ἀμερικήν, ἀπὸ τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Χόρων, τὰ πλευρὰ τῶν βουνῶν ἥχησαν νὰ κλονίζωνται καὶ νὰ βυθίζωνται, κάσματα ἀνοικθησαν, οἱ τοῖχοι καὶ τὰ σπίτια ἐκρημνίσθησαν. Μία δλέκληρος κλιτύς δροσειρᾶς τοῦ Κοτοπαξί κατέρρευσεν εἰς μίαν μεγάλην δύνησιν καὶ μία ἕκρηξις λάβας ἀνεπήδησε τόσον ὑψηλή, τόσον ἀφθονος, τόσον ὄρμητική καὶ τόσον ὑγρά, ὥστε εἰς μίαν καὶ μόνην ἡμέραν ἔφθασε τὴν θάλασσαν.

Οὕτω τὸ ἀστρον, μὲ τὴν πελιδνήν σελήνην ἐπὶ τὰ ἔχοντα, διέσχισε τὸν Εἰρηνικόν, σύρων ὅπισθέν του, ὅποτα κυματίζοντα κράσπεδα ἐνὸς φορέματος, τὴν θυελλακαὶ τὸ πελώριον κύμα, τὸ δόποιον ἐξωγκοῦτο εἰς τὴν κοπιώδη πορείαν του, ριπτόμενον ἐπὶ τῶν νήσων τὰς μὲν μετὰ τὸ δέ, τὰς δόποιας ἐκαθάρισεν ἀπὸ κάθε ἵχνος ἀνθρώπινον. Ἐπειτα τὸ κύμα ἔγινεν ὄρμητικὸν καὶ φοβερόν, μὲ μία λάμψιν ἐκτυφλωτικὴν καὶ τὴν πνοὴν καμίνου, τοῦχον δύστος πεντήκοντα ποδῶν ὑψους, τρέχων, μὲ τὸν βρυχηθμό πειναλέουν, ἐπὶ τῶν μακρῶν παραλίων, τῆς Ἀσίας, ἐφράθη μέσα εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Κίνας. Ἐπὶ μίαν στιγμήν τὸ ἀστρον, πλέον διάπυρον τώρα, μεγαλύτερον καὶ λαμπρότερον ἀπὸ τὸν ἥλιον εἰς δλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν, διέχυτὴν ἀνηλεῖ λάμψιν του ἐπὶ τῆς ἀπεράντου καὶ πολυάριθμῶν χωρας, ἐπὶ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία μὲ τὰς πόλεις των, τὰ δένδρα, τοὺς δρόμους, τοὺς εὔρετς καὶ καὶ τὸν φωσφορίσμόν του καὶ ἀτμοί, στροβιλιζόμενοι, ἀνυπολιεργημένους ἀγρούς, τὰ ἀκατομύρια τῶν ἀνπνων ὄφουντο εἰς φανταστικὰς ἔλικας σκοτεινῶν κυμάτων, τὰ θρώπων, οἱ δόποιοι παρετήρουν ἀκίνητοι μὲ τρόμον τηνέρα τηνέρα τρομεράν. Ο τροπικὸς ὡκεανὸς εἰχε χάση γόδας των, τὰ δένδρα, τοὺς δρόμους, τοὺς εὔρετς καὶ τὰ καταλιεργημένους ἀγρούς, τὰ ἀκατομύρια τῶν ἀνπνων ὄφουντο εἰς φανταστικὰς ἔλικας σκοτεινῶν κυμάτων, τὰ φλεγόμενον οὐρανόν καὶ ἐπειτα, πολὺ χαμηλὸν κατ' ἀρχὴν οὐρανόμενα ὑπὸ τῆς τρικυμίας. Καὶ αὐξάνοντα καθ' ὅσον ἐπλησίαζε, τὸν θορυβόν τοῦ κύματος. Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ τέλος ἀκατομυρίων διέπεριμεναν τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἀστρου, εἰς τὴν Εὐρώπην διτι

θρώπων κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα—μία φυγὴ πρὸς οὐδὲν μέρος, μὲ τὰ μέλη βεβαρημένα ἀπὸ τὸν καύσωνα, τὴν ἀναπνοὴν ἀσθμαίνουσαν καὶ τὸν ἀέρα ποὺ ἐξέλιπε, καὶ ὅπισθεν, τὸ κῦμα, ὅπως ἔνα τοῦχο, ὄρμητικὸν καὶ ἐκθαμβωτικόν. Ἐπειτα ὁ θάνατος!

Ἡ Κίνα ἐσπινθηροβολοῦσεν ἀπὸ λευκὴν λάμψιν, ἀλλ' ἀναθεν τῆς Ἰαπωνίας, τῆς Ἰάβας καὶ δλων τῶν νήσων τῆς ἀνατολικῆς Ἀσίας, τὸ μέγα ἀστρον ἐπέρασεν, ὅπως μία σφαιρικὰ πυρίνη, ἐρυθρὸν καὶ ἀλαμπές, ἔγεια τοῦ ἀτμοῦ, τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς στάκτης, ποὺ ἐξεμοῦσαν τὰ ἡφαίστεια γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὸν ἐρχομό του. Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἔφερε τὸ κῦμα τῆς λάβας καὶ κάτωθεν τὰ παφλαζόντα κύματα καὶ ἡ γῆ ὀλόκληρος συνεταράσσοντο καὶ ἐσαλεύοντο ἀπὸ δονήσεις καὶ σεισμούς φοβερούς. Μετ' οὐ πολὺ τὰ παμπάλαια χίρνια τοῦ Θιβέτ καὶ τῶν Ἰμαλαΐων ἡρχισαν νὰ λυώνουν καὶ ἔρριφθησαν ἀπὸ δέκα ἀκατομύρια διώρυγας, αἱ δόποιαι ἀνωρύσσοντο ἀδιαλείπτως καὶ συνητάντων πρὸς τὰς πεδιάδας τῆς Βιρμανίας καὶ τοῦ Ἰνδοστάν· αἱ ἀδιέξοδοι κορυφαὶ εἰς τὰς ἴνδικας ζόγκλας ἀνεφλέγησαν εἰς χίλια μέρη καὶ ὑπὸ τὰ ὄρμητικὰ ὄδατα καὶ ἀνάμεσα εἰς τὰ στελέχη καὶ τοὺς κορμούς, πράγματα σκοτεινά, ἐκινοῦντο ἀκόμη ἀσθενῶς καὶ ἀντανακλοῦσαν τῆς κόκκινες σὰν αἷμα γλώσσες τῆς φωτιᾶς. Εἰς μίαν ἀνέκραστον σύγχυσιν, ἔνα πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐφευγαν κατὰ μῆκος τῶν μεγάλων καὶ παραποταμίων ὄδῶν, πρὸς τὴν τελευταίαν ἐλπίδα τῶν ἀνθρώπων, τὴν θάλασσαν.

Μεγαλύτερον ἀκόμη ἀπέβαινε τὸ ἀστρον, μεγαλύτερον, φλογερώτερον καὶ λαμπρότερον, μὲ μίαν ταχύτητα τώρα τρομεράν. Ο τροπικὸς ὡκεανὸς εἰχε χάση γόδας των, τὰ δένδρα, τοὺς δρόμους, τοὺς εὔρετς καὶ τὰ καταλιεργημένους ἀγρούς, τὰ ἀκατομύρια τῶν ἀνπνων ὄφουντο εἰς φανταστικὰς ἔλικας σκοτεινῶν κυμάτων, τὰ φλεγόμενον οὐρανόν καὶ ἐπειτα, πολὺ χαμηλὸν κατ' ἀρχὴν οὐρανόμενα ὑπὸ τῆς τρικυμίας. Τότε ἔγινεν ἔνα θαῦμα. Ἐφάνη εἰς ἐκείνους, οἱ δόποιοι κύματος. Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ τέλος ἀκατομυρίων διέπεριμεναν τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἀστρου, εἰς τὴν Εὐρώπην διτι

ἡ γῆ εἶχε παύση νὰ κινῆται. Εἰς χίλια μέρη τῶν πεδιάδων καὶ τῶν βουνῶν, οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι εἶχαν φύγη ἀπὸ τὰς πλημμύρας, τὰς καταρρεύσεις τῶν οἰκιῶν, τὴν καθίζησιν τῶν λοφίσκων, ἀνέμεναν ἐπὶ ματάιῳ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἀστρου. Εἰς μίαν ἀβεβαιότητα φοβεράν, αἱ δραὶ διεδέχοντο τὰς ὥρας καὶ τὸ ἀστρον δὲν ἔφαίνετο. Μίαν φοράν ἀκόμη οἱ ἄνθρωποι παρετήρησαν τοὺς παλαιοὺς ἀστερισμούς, τοὺς ὅποιους ἐπίστευσαν ἀπολεσθέντας διὰ παντός. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὁ οὐρανός, φλογερὸς καὶ διαυγής, ἐνῷ ἀκόμη τὸ ἔδαφος ἔτερεμε συνεχῶς· ἀλλ’ εἰς τοὺς τροπικούς, ὁ Σείριος, ὁ Καπέλλα καὶ ὁ Ἀλντεμπαράν ἔλαμπαν διὰ μέσου πυκνοῦ πέπλου ἀτμῶν. “Οταν ἐπὶ τέλους τὸ μεγάλον ἀστρον ἀνέτειλε, δέκα ὥρας περίπου ἀργότερον, ὁ ἥλιος ἀνῆλθε σχεδὸν ἀμέσως ὅπισθέν του καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς λευκῆς ἑστίας του ὑπῆρχεν ἔνας δίσκος σκοτεινός.

Κατὰ τὴν διάβασιν του ἀνωθεν τῆς Ἀσίας τὸ ἀστρον εἶχεν ἀρχίσην νὰ πίπτῃ ὅπισθεν τῆς κινήσεως τοῦ οὐρανοῦ αἴφνης, καθὼς ἐπερνοῦσεν ἀνωθεν τῶν Ἰνδιῶν, ἡ λάμψις του ἐσκιπάσθη. “Ολη ἡ πεδιάς τοῦ Ἰνδοσιάν, ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γάγγου, κατ’ αὐτὴν τὴν νότια, ἦτο μία ἀπέραντος ἔκτασις ὅπουτο, ἔξωθεν τῆς ὁποίας ἀνέκυπτον ναοὶ καὶ ἀνάκτορα, βουνά καὶ λοφίσκοι μαῦροι ἀπὸ τὸν κόσμον. Κάθε μιναρὲς ἦτο μία μᾶζα συγκεχυμένη ἄνθρωπων ποὺ ἔπιπταν, ἔνας—ἔνας, εἰς τὰ θολὰ νερά, καθ δύον ἡ θερμότης καὶ δό φάρος τοὺς κατελάμβαναν. “Ολη ἡ χώρα ἔφαίνετο νὰ στενάζῃ καὶ νὰ θρηνῇ. Αἴφνης, μία σκιὰ ἐπέρασεν ἐπὶ τῆς καμίου αὐτῆς τῆς ἀπελπισίας· μία πνοὴ ἀέρος δροσεροῦ καὶ ἔνας σωρὸς νεφῶν ἀνυψώθη εἰς τὸ ἀέρα, ὁ ὅποιος ἐψυχράνθη. Οἱ ἄνθρωποι, ποὺ σχεδὸν τυ φλωμένοι παρετήρουν τὸ ἀστρον, εἶδαν ἔνα μαῦρον δίσκο νὰ γλιστρᾷ διὰ μέσου τῆς ἀκτινοβολίας του. Ἡτο ἡ σελήνη διερχομένη μεταξὺ τοῦ ἀστρου καὶ τῆς γῆς. Καὶ δταν ἀκόμη οἱ ἄνθρωποι ἐδόξαζαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνακούφισιν ταύτη μὲ μίαν παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον ταχύτητα, εἰς τὴν ἀνατολὴν ὑψώθη ὁ ἥλιος· τότε μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα

ἀστρον, ἥλιος καὶ σελήνη ἔρριφθησαν ὁμοῦ διὰ μέσου τοῦ οὐρανοῦ.

Οὕτω μετ’ ὀλίγον, τὸ ἔνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀνέτειλαν, διὰ τοὺς ἀγωνιῶντας Εὐρωπαίους, τὸ ἀστρον καὶ ὁ ἥλιος. Καὶ εδιψόθησαν ὁρμητικῶς ἐπὶ μίαν στιγμήν, ἐπειτα ἐμετρίασαν τὴν πορείαν των καὶ τέλος ἐστάθησαν συγκεχυμένοι εἰς μίαν μόνην ἀκτινοβολίαν φλογὸς εἰς τὸ ζενίθ. “Η σελήνη δὲν ἐπεσκιάζε πλέον τὸ ἀστρον καὶ εὑρίσκετο ἀθέατος ἐντὸς τῆς λάμψεως τοῦ οὐρανοῦ. “Αν καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀκόμη εἰς τὴν ζωήν, παρετήρουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐτὸν τὸ θέαμα μὲ αὐτὴν τὴν ἀναισθησίαν, ποὺ ἡ πενα, ἡ κόπωσις, ὁ καύσων καὶ ἡ ἀπελπισία ἐπιφέρουν. ὑπῆρχαν καὶ μερικοὶ ποὺ ἡδυνήθησαν νὰ κατανοήσουν τὴν ἔννοιαν τῶν σημείων τούτων. Τὸ ἀστρον καὶ ἡ γῆ ἐπλησίασαν μεγάλως, ὑπέστησαν τὰς κοινάς των διαταράξεις καὶ τὸ ἀστρον εἶχε διέλθη. ”Ηδη αὐτὸν ἀπεμακρύνετο ὀλονέν δρμητικώτερον εἰς τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς ἰλιγγιώδους πτώσεως του πρὸς τὸν ἥλιον.

Τότε τὰ νέφη συνοιμήρησθησαν καὶ ἀπέκρυψαν τὸν οὐρανόν· δι κεραυνὸς καὶ αἱ ἀστραπαὶ ἔξυφαναν τὸ ἔνδυμά των γύρω τοῦ κόσμου δι’ ὅλης τῆς γῆς ἐπῆλθε κατακλυσμὸς βροχῆς, παρόμοιον τοῦ ὅποιου οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶδαν πρίν, καὶ ἐκεῖ, ὅπου τὰ ἡφαίστεια εἶχαν ἐξεμέση τὰς φλόγας των πρὸς τοὺς θόλους τῶν νεφῶν, κατέπεσαν χειμαρροὶ λάσπης.

Πανταχοῦ τὰ νερὰ ἐξεχείλιζαν· ἀφηναν ἐρείπια μέσα στὴ λάσπη καὶ τὸ ἔδαφος στρωμένο, ὅπως μία παραλία μετὰ τὴν τρικυμίαν, μὲ πᾶν δι τι εἶχεν ἐπιπλεύση, τὰ πτώματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. Ἐπὶ ἡμέρας τὰ νερὰ ἐτρεχαν, συμπαρασύροντα εἰς τὰ περάσματά των τὰ ἐρείπια, τὰ δένδρα καὶ τὰ σπίτια· ἐσχημάτιζαν μεγάλους φραγμούς καὶ ἀνέσκαπταν τιτανικὰς χαράδρας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ τόπου. Ἡμέραι θλίψεως ἐπηκολούθησαν τὸ ἀστρον καὶ τὸν κατακλυσμόν. Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας καὶ μῆνας, αἱ δονήσεις τῆς γῆς ἐξηκολούθησαν. Ἄλλα τὸ ἀστρον εἶχε περάση. Καὶ οἱ ἄνθρωποι, ὀθού-

μενοι ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ ἀναλαμβάνοντες σιγὰ-σιγὰ θάρρος, ἡμπόρεσαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς ἔρειπωμένας πόλεις τῶν, τοὺς καυμένους σιτοβολῶνάς των καὶ τοὺς βρεγμένους ἄγρους τῶν. Μερικὰ πλοῖα, ποὺ εἶχαν διασωθῆ ἀπὸ τὰς τρικυμίας, ἐφθασαν ἀποπλανηθέντα καὶ κατεστραμμένα, ἀναζητοῦντα μετὰ προσοχῆς τὴν ὁδόν των μεταξὺ τῶν ὅλων νέων ὑφάλων καὶ τῶν νέων γραμμῶν τῶν ὑδάτων, τῶν ἀλλοτε γνωστῶν λιμένων. "Οταν αἱ τρικυμίαι ἔπαυσαν, οἱ ἀνθρώποι παρετήρησαν, δτὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη αἱ ἡμέραι ἡσαν θερμότεραι ἀπὸ πρίν, δτὶ ὁ ἥλιος ἦτο μεγαλύτερος καὶ δτὶ ἡ σελήνη, ἡλιαττωμένη κατὸ τὰ δύο τρίτα τῶν ἀρχαίων διαστάσεών της, ἀνέπτυσσε τὰς φάσεις της εἰς ὁγδοήκοντα ἡμέρας.

'Αλλ' ἔκτος ἀπὸ τὴν νέαν ἀδελφοσύνην, ἡ ὁποίᾳ ἀνεπιύθη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν διάσωσιν τῶν νόμων, τῶν βιβλίων καὶ τῶν μηχανῶν, ἀπὸ τὴν παράδοξον μεταβολὴν, ἡ ὁποίᾳ ἐπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσλανδίαν, εἰς τὴν Γροινλανδίαν καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Βαφινείου θαλάσσης—οἱ ναυτικοί, ποὺ ἔφθασαν ἐκεῖ τότε, εὗρον αὐτὰς τὰς χώρας χλοερὰς καὶ χαριεστάτας, ὡστε μόλις ἡμποροῦσαν νὰ πιστεύσουν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν—αὐτὴ ἡ ἴστορία δὲν διηγεῖται τίποτε, οὔτε καὶ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἐνέργειαν, τώρα, δπότε ἡ γῇ ἦτο θερμότερα πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον, πρὸς τοὺς πόλους. Δὲν ἡσχολήθη ἡ διὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ ἀστρου.

Οἱ ἀστρονόμοι τοῦ "Αρεως—διότι ὑπά χουν ἀστρονόμοι εἰς τὴν πλανήτην "Αρην, ἀκόμη καὶ ἀν εἶναι πολὺ διαφορετικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους— δπως τὸ φαντάζεται ὁ καθεὶς, ἔλαβαν μέγα ἐνδιαφέρον δι' αὐτὰ τὰ φαινόμενα. Χωρὶς ἀμφιβολίαν, εἶδαν τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἰδικήν των ἀποψίν. «Λαμβάνων τις ὑπ' ὄψιν τὸν ὄγκον καὶ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ βλήματος, τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη διὰ μέσου τοῦ ἥλιακου μας συστήματος μέχρι τοῦ ἥλιου, ἔγραψεν ἔνας ἐξ αὐτῶν, ἐκπλήσσεται διὰ τὴν ὀλίγην ζημίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν εἰς τὴν γῆν, ἀν καὶ τὴν ἐπλησίασε τόσον. "Ολαι αἱ ἀρχαῖαι ὅροθεσίαι τῶν ἡπείρων καὶ οἱ ὄγκοι τῶν θαλασσῶν ἔμειναν

ἀθικτοι, καὶ ἀληθῶς εἰπεῖν, ἡ μόνη διαφορὰ φαίνεται νὰ εἶναι μία ἐλάττωσις τοῦ λευκοῦ ἀποχρωματισμοῦ (τὸν ὄποιον ὑποθέτουν δτὶ εἶναι ὑδωρ παγωμένον) γύρω εἰς ἔκαστον τῶν πόλων». Τὸ δποῖον δεικνύει ἀπλῶς πόσον ἡ εὐρυτέρα τῶν ἀνθρωπίνων καταστροφῶν ἡμπορεῖ νὰ φανῇ ὡς μικρὸν πρᾶγμα, ἐξ ἀποστάσεως μερικῶν ἐκατομμυρίων μιλλίων.

ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΑΙ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

"Εβλεπαν τὴν μηχανὴν τοῦ Μόνσον, ποὺ πετοῦσε, ἀπὸ τὰς θυρίδας τῶν τραίνων, τὰ δποῖα ἐπερνοῦσαν ἐπὶ τῆς κυριωτέρας νοτιοδυτικῆς γραμμῆς ἢ ἐπὶ τῆς διαικλαδώσεως ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Οὐίμπλεντον πρὸς τὸ Ούουστε Πάρκ, ἢ ἀκριβέστερον, ἔβλεπαν μόνον τὴς παμμέγιστες σκαλωσιές, ποὺ περιώριζαν τὴν πτῆσιν τοῦ μηχανήματος. Ἀνυψοῦντο ὑπεράνω τῶν δένδρων, δίοδος ἀδιάβατος ἀπὸ δοκούς ξυλίνους καὶ σιδηρᾶς, περιπεπλεγμένας, πελώριον δίκτυον καλωδίων καὶ σχοινίων, τὸ δποῖον ἔξηπλοῦτο ἐπὶ μήκους δύο σχεδὸν μιλλίων. Ἀπὸ τῆς διαικλαδώσεως ἡ δίοδος αὐτῇ ἐσυντομεύετο καὶ ἐν μέρει ἐκρύπτετο ἀπὸ λόφον κατεσπαρμένον μὲ ἐπαύλεις. ἀλλ' ἀπὸ τὴν κυρίαν γραμμὴν τὴν ἔβλεπαν πλαγίως, περιπλοκὴν σύνθετον ἀπὸ δοκούς καὶ καμπύλας ράβδους, ποὺ ἔκαμνε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐκδρομεῖς, τοὺς διευθυνομένους πρὸς τὸ Πόρτσμουθ, Σούθαμπτον καὶ τὰς δυτικὰς κομητείας.

"Ο Μόνσον εἶχεν ἐπαναλάβῃ τὸ ἔργον, δπόθεν τὸ εἶχεν ἀφήσῃ δ Μαξίμ· κατ' ἀρχὰς ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν μὲ τελείαν περιφρόνησιν πρὸς τοὺς χλευασμούς τῶν ἀμαθῶν δημοσιογράφων, ποὺ εἶχαν παροξύνη καὶ ἀποθαρρύνη τὸν προκάτοχόν του. "Ἐλεγαν, ὅτι εἶχε κατασπαταλήσῃ πλέον τοῦ ἡμίσεος τῆς μεγίστης περιουσίας του, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἐπέτυχεν ἐφαίνοντο, εἰς μίαν γενεάν ἀνυπόμονον, ἐντελῶς ἀσήμαντα.

"Οταν πέντε ἔτη σχεδὸν εἶχαν διαρρεύσῃ ἀπὸ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς κολοσσαίας σιδηρᾶς διόδου τοῦ Οὐέστ

μεγάλην ἀνακούφισιν ὅλων καὶ τὴν στενοχωρίαν τοῦ ἀρχιμαγέρου του.

‘Η ἀμεσος αἰτίας ὅλων αὐτῶν, τὸ μικρὸν σπέρμα τῆς στενοχωρίας, τὸ ὄποιον εἶχεν ἔξαφνα ἐπιφέρη ὅλην αὐτὴν τὴν ἀπαρέσκειαν ὡς πρὸς τὴν ἀγαπητήν του ἐπιχείρησιν —εἴναι αὐτὰ τὰ ἀσήμαντα πράγματα, τὰ ὄποια ἐπιφέρουν τὰς μεγαλυτέρας μας ἀποφάσεις— ἥτοι ἡμίσεια δωδεκάς ἀπερισκέπτων παρατηρήσεων, τὰς ὄποιας ἔκαμε μία εὔμορφη κόρη, κομψοντυμένη, ἔχουσα δώραίαν φωνὴν καὶ κάποιο πολύγμα ἀνώτερο κι’ ἀπὸ τὴν εὐμορφιά μέσα στὰ γλυκὰ γκρίζα μάτια της. Καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτὴν τὴν ἡμίσειαν δωδεκάδα τῶν παρατηρήσεων, αὐταὶ ίδιως αἱ λέξεις: ἡ γρέλλα τοῦ Μόνσον. ‘Η κόρη ἐπίστευεν, ὅτι ἐφέρετο κατὰ θελκτικὸν τρόπον εἰς τὸν Μόνσον. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐσκέπτετο τὴν ἔξαρετικὴν ἐντύπωσιν ποὺ θὰ εἰχε κάμη καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἡμιποροῦσε νὰ ἐκπλαγῇ περισσότερον αὐτῆς, ἀν ἐμάνθανε τὴν πραγματικὴν ἐντύπωσιν τῶν λόγων τῆς ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Μόνσον. Καλῶς ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἀς ἐλπίσωμεν, ὅτι δὲν τὸ ἐμοθεπότε.

— Ποὺ εὑρίσκεσθε μὲ τὴν πετῶσαν μηχανήν σας; Ἡρώτησεν αὕτη,

(—Θὰ συναντήσω ποτὲ κανένα ποὺ θὰ ἔχῃ τὴν γνῶσιν μη μοὺ ὑποβάλλῃ αὐτὴν τὴν ἐρώτησι; ἐσκέφθη ὁ Μόνσον).

— Αὐτὸ θὰ εἴναι πολὺ ἐπικίνδυνο στὴν ἀρχή, δὲν εἴνει σ.σ.;

(—Νομίζει πῶς φοβοῦμαι).

— Αναγγέλλουν τὰς παραστάσεις τοῦ Ζοργκόν· τὸν ἔχετε ἥδι ἀκούση πριστάνοντα;

(—Μετὰ τὰς φιλοφρονήσεις, τὰς ὄφειλομένας εἰς τὴν μανίαν μου, ἐρχόμεθα εἰς μίκην λογικὴν συνομιλίαν).

Διαχύσεις αἰσθημάτων ἀφορῶσαι τὸν Ζοργκόν· βαθμιαία ἔξασθένησις τῆς συνομιλίας, ἡ ὄποια ἐτελείωσε μὲ αὐ.ἄ:

— Θὰ μὲ εἰδοποιήσετε πότε ἡ πετῶσα μηχανή σας

θὰ εἴναι ἔτοιμη, κύριε Μόνσον, γιὰ νὰ μπορέσω ἐγκαίρως νὰ κρατήσω καμμιὰ θέσις;

(—Θὰ ἐπίστευε κανεὶς πῶς διασκεδάζω ἐφευρίσκων παιγνίδια γιὰ τὰ παιδιά).

‘Αλλὰ τὸ πικρότερον πρᾶγμα, ποὺ ἐπρόφερεν ἡ εὔμορφη κόρη, δὲν ἥτο προωρισμένον γιὰ τ’ αὐτιὰ τοῦ Μόνσον. Ἀγωνιζομένη νὰ φαίνεται πάντοτε διαπρεπής εἰς τὰ μάτια τοῦ μυθιστοριογράφου Φλόξ, εἰς αὐτὸν ἀπηβύθυνε τὴν ἀτυχῆ φράσιν τῆς.

— Ομίλησα μὲ τὸν κ. Μόνσον καὶ δὲν σκέπτεται τίποτε ἄλλο, θετικῶς τίποτε ἄλλο, ἢ τὴν πετῶσαν μηχανήν του. Εέρετε, ὅτι οἱ ἐργάται του δεικνύουν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὸ παρωνύμιον τῆς τρέλλας τοῦ Μόνσον;

‘Ο καῦμένος δ ἀνθρωπος εἴναι ἐντελῶς ἀνίκανος καὶ αὐτὸς εἴναι πολὺ λυπηρόν, πραγματικῶς πολὺ λυπηρόν. Δὲν ἡμιπορῶ νὰ ἐμποδίσω ἐμαυτὴν ἀπὸ τὸν νὰ τὸν θεωρῶ ὡς ἔνα θησαυρὸν καταποντισθέντα· τὸ ἐκατομμυριοῦχον ναυάγιον.

‘Τότε εὔμορφη καὶ ἐπαίρετο ἐπὶ καλῇ ἀνατροφῇ ἀληθῶς εἰπεῖν, εἶχεν ἀκόμη καὶ γράψῃ ἔνα μικρὸν ἐπιγραμματικὸν μυθιστόρημα. Ἀλλὰ τὸ πικρὸν τοῦ πράγματος εἴναι, ὅτι αὐτὴ ἀντεπροσώπευεν ἔνα τύπον· ἀνεκεφαλαίου ἔκεινο, τὸ ὄποιον δ κόσμος ἐσκέπτετο γιὰ τὸν ἀνθρωπὸν ποὺ εἰργάζετο συνετῶς, σταθερῶς καὶ ἀσφαλῶς πρὸς μίαν ἀνατροπὴν τῶν μέσων τοῦ πολιτισμοῦ, πρὸς μίαν ἀνάπλασιν τῆς προόδου τῆς ἀνθρωπότητος, πλέον ἐκτάκτους καὶ πλέον ριζικάς, ὅποιαι δὲν συνετελέσθησαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἴστορίας. Δὲν τὸ ἐπέρναν ἀκόμη καὶ στὰ σοβαρά! Ἐντὸς δλίγου θὰ ἐγίνετο παροιμιῶδες.

— Τώρα, πρέπει νὰ πετάξω! ἐπανελάμβανεν, ἐπιστρέφων εἰς τὸ σπίτι του, δοκιμάζων ἀλγεινῶς τὸ συναίσθημα μιᾶς ἀπολύτου κοινωνικῆς ἀποτυχίας. Πρέπει νὰ πετάξω!

“Αν δὲν ἐπιτύχω ἀμέσως, μὰ τὸ Θεό, τρέχω στὸν ὅλεθρο μου!

“Ελεγεν αὐτὰ πρὶν νὰ κυττάξῃ τὰ βιβλία του καὶ τὸν κυκεώνα τῶν λογαριασμῶν του. “Οσον παράλογος καὶ ἀν-

Ἐπὶ τῶν δξέων ἀκρων εὐρίσκοντο οἱ δύο μικροὶ διὰ πετρελαίου κινητῆρες τῆς ἔλικος, καὶ οἱ δεροπόροι ἡσαν ἐγκατεστημένοι εἰς ἔνα εἶδος λέμβου· τοῦ ἐμπροσθεν ἀνθρώπου, τοῦ ἔχοντος τὴν διεύθυνσιν, προστατευόμενον ἐναντίον τοῦ ἐκτυφλωτικοῦ ρεύματος τοῦ δέρος ἀπὸ ἀλεξήνεμον χαμηλόν, ἐφωδιασμένον μὲν δύο ὑαλοπίνακας πολὺ χονδρούς. Ἐξ ἕκαστης πλευρᾶς ἔνα τεραπόδες ὄμαλὸν πλαισιον, μὲ χειλὸς κυρτόν, ἡμποροῦσε νὰ προσαρμόζεται εἰς τρόπον, ὅστε νὰ εὑρίσκεται εἰς μίαν θέσιν ὅριζόντιον ἢ νὰ κλίνῃ πρὸς τὰ ἐπάνω ἢ πρὸς τὰ κάτω. Ἡ φτερούγες ἐλειτουργοῦσαν ἀκριβῶς μαζί, ἡ χαλαρώνοντας μιὰ βίδα, ἡ μία ἀπὸ αὐτὲς ἡμποροῦσε νὰ κλίνῃ εἰς ἐλάσσονα γνωίαν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀλληγ. Τὸ ἐμπρόσθιον περιθώριον τῆς κάθε φτερούγας ἡμποροῦσεν οὕτω γὰ συσταλῇ εἰς τρόπον, ὅστε νὰ ἐλαττωθῇ ἢ ἐπιφάνειά της κατὰ τὸ ἔκτον τούλαχιστον. Ἡ μηχανὴ ὅχι μόνον ἦτο προωρισμένη νὰ στέκεται εἰς τὸν ἀέρα, ἀλλ’ ἥτο ἀνίκανος ἐπίσης νὰ πετῇ εἰς τὰ πέριξ. Ἀλλ’ ἡ ἴδεα τοῦ Μόνσον ἦτο νὰ ριφθῇ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν μέσω τῆς ἀρχικῆς προωθήσεως τοῦ μηχανήματος, ἔπειτα νὰ γλιστρήσῃ κατὰ τρόπον ἔνδος παιγνιοχάρτου, διατηρῶντας τὴν μεταδοθεῖσαν ὄρμὴν πρὸς τὰ ἐμπρός διὰ τῆς κινήσεως τῆς ὀπισθίας ἔλικος. Οἱ κόρακες καὶ τὰ θαλάσσια πτηνὰ διατρέχουν κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον μεγάλας ἀποστάσεις χωρὶς σχεδὸν καμμίαν αἰσθητὴν κίνησιν τῶν πτερύγων. Πραγματικῶς τὸ πτηνὸν προχωρεῖ μακράν, καθὼς εἰς τὸ παιγνίδιον, τὸ ὅποιον ἀπομιμεῖται τὰ ρωσικὰ βουνά. Ὁλισθαίνει πλαγίων ἐπὶ μερικὸν διάστημα ἔως νὰ ἀποκτήσῃ ἵκανήν ὄρμήν· ἔπειτα, μεταβάλλον τὴν ἀπόκλισιν τῶν πτερύγων του, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ πρῶτον ψφος του. Καὶ ἔκεινοι ἀκόμη, οἱ ὅποιοι δὲν εἴδαν πτηνὰ ἢ μέσα εἰς ἔνα πτηνοτροφεῖον γνωρίζουν τοῦτο.

Ἀλλὰ τὸ πτηνὸν θέτει εἰς ἐνέργειαν αὐτὴν τὴν τέχνην ἀπὸ τὴν στιγμὴν που ἀφήνει τὴν φωλεάν του. Κατέχει ὅχι μόνον ἔνα δργανον τέλειον, ἀλλ’ ἐπίσης καὶ τὸ τέλειον ἔνστικτον νὰ τὸ μεταχειρισθῇ. "Ἐνας ἀνθρωπός, που δὲν στέκει πειδὴ στὰ πόδια του, εῖναι ἄθλιος ἰσοσταθμιστῆς.

Ἄκουμη καὶ τὸ ἀπλοῦν μηχάνημα τοῦ ποδηλάτου, τοῦ στοιχίζει πολλὰς ώρας προσπαθεῖσιν. Τὴν στιγμαίαν προσαρμογὴν τῶν πτερύγων, τὴν τσχεῖαν καθέλκυσιν ὅπως ἐπωφεληθῇ μιᾶς διαβατικῆς αὔρας, τὴν ἀμεσον ἐπανάληψιν τῆς ἰσορροπίας, τὰς ἱλιγγιώδεις καὶ περιστροφικὰς κινήσεις, τὰς ὄποιας ἀπαιτεῖ μία τὸσον ἀπόλυτος ἀκρίβεια, τοῦ χρειάζεται νὰ τὰ μάθῃ ὅλα αὐτά, νὰ τὰ μάθῃ μὲ κόπον καὶ κίνδυνον ἀπειρον, ἐὰν θὰ κατακτήσῃ ποτὲ τὴν τέχνην τοῦ πετάν.

Ἡ πετῶσα μηχανὴ πού θὰ μπῇ στὸ δρόμο μίαν ώραίαν πρωίαν, διευθυνομένη ἀπὸ κομψούς μικροὺς μοχλούς, μὲ μίαν γέφυραν, ὅπως τῶν θωρηκτῶν πλοίων, καὶ φορτωμένη ἀπὸ ὅβιδοβόλα καὶ κανόνια, εἶναι τὸ εὔκολον ὅνειρον ἐνὸς τρελλοῦ ἢ ἐνὸς ἀνθρώπου τῶν γραμμάτων. Ἡ ἀξία τῆς κατακτήσεως τοῦ κράτους τοῦ ἀέρος θὰ ὑπερβῇ εἰς ζωὴν καὶ εἰς χρήματα, πᾶν δ, τι ὁ ἀνθρωπὸς ἔχει δαπανήση διὰ τὴν μεγαλοπερεπή κατάκτησιν τῆς θαλάσσης. Ἀσφαλῶς θὰ χρειασθοῦν περισσότεραι θυσίαι ἀπὸ ἔκεινας, τὰς ὄποιας ὁ χειρότερος τῶν πολέμων, πού κατερήμωσαν τὸν κόσμον, δὲν ἀπήτησε ποτέ.

Κανεὶς δὲν ἔγνωριζεν αὐτὰ τὰ πράγματα καλύτερον ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δύο πρακτικούς ἀνθρώπους καὶ ἔγνωριζαν ἐπίσης, ὅτι εὑρίσκοντο εἰς τὴν πρώτην σειράν ἐπὶ κεφαλῆς κατακτῆς κῆς; στρατιᾶς, ἐν πορείᾳ. Ἀλλ’ ὑπάρχει ἀκόμη ἐλπίς καὶ ὅταν ἀπελπίζωνται. Ἐφονεύθησαν ἀνθρωποι διὰ τῆς θολῆς εἰς τὴν ἐπιφυλακὴν, ἐνῷ ἀλλοι, τοὺς ὄποιους ἀφησαν ὡς νεκροὺς εἰς τὴν πυκνοτέραν σύγκρουσιν, σώζονται καὶ ἐπίζονται.

— Ἐὰν παρελείπαμεν αὐτὰ τὰ λιβάδια.... ἐψέλλισεν δ Οὐντχάους.

— Ἀγαπητέ μου φίλε, δὲν πρέπει νὰ τὰ παραλείψωμεν,... εἶπεν δ Μόνσον, τοῦ ὄποιου δ ζῆλος εἶχε διεγερθῆ ὀλίγον κατ’ ὀλίγον κατὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας. Ἐχομέν ἐμπρός μας ἔνα τέταρτον τετραγωνικοῦ μιλλίου μὲ τοὺς φράκτες βγαλμένους καὶ τὰ χαντάκια γεμισμένα. Θὰ κατεβοῦμε χωρὶς κίνδυνον, ἐστὲ βέβαιος γι’ αὐτό.... Ἐὰν δχι....

— "Α ! έδων δχι.... έπανέλαβεν ό Ούντχάους.

Τήν ήμέραν, ή δποία προηγήθη τής άνυψωσεως, μερικοί δημοσιογράφοι είχαν μάθη τάς μεταβολάς, τάς δποίας έπεφερεν είς τήν βορείαν ἄκραν τάς γραμμῆς τῶν ίποστηριγμάτων, καὶ δό Μόνσον διεσκέδασε πολὺ μὲ τὸν νέο τόν ποὺ ἔλαβον τὰ σχόλια, τὰ δποία μετεδόθησαν ἀπὸ τὸν Ἀργον του, τὸν τύπον. «Ο ἐφευρέτης σκοπεύει νὰ ἀποπειραθῇ μίαν νέαν ἀνύψωσιν προσεχῶς», ἔλεγαν ἡ ἐφημερίδες. «Θ' ἀνυψωθῇ μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ήμέρας», ἔλεγαν οἱ συνδρομηταὶ τῆς νοτιοδυτικῆς γραμμῆς, οἱ ἑδρομεῖς τῶν Κυριακῶν καὶ ἐκεῖνοι, οἱ πλέον ἀνυπόμονοι, οἱ δποῖοι ἐπήγαιναν μέχρι τῆς θαλάσσης· αἱ ἔξεχουσαι προσωπικότητες τῆς καλλιτεχνικῆς παροικίας τῶν περιχώρων τοῦ Χάστεμερ, ὅλαι, μόλις ἐφάνησαν ἡ γνωστὲς σκάλωσιές, παρετήρησαν: «Θὰ πετάξῃ μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ήμέρας». Καὶ τῷ ὅντι, μίαν ὥραιαν πρωΐαν, τὴν στιγμὴν ποὺ περνοῦσε τὸ τραϊνὸν τῶν δέκα ὥρων καὶ δέκα, ἡ πετῶσα μηχανὴ τοῦ Μόνσον εἰσηγώνετο εἰς τὸν ἀέρα.

Εἶδαν τὸ μικρὸν ἄρμα νὰ κυλίεται γοργῶς κατὰ μῆκος τῶν γραμμῶν του καὶ τὴν μικρὰν λευκόχρυσον ἔλικα νὰ ἀρχίζῃ τὴν περιστροφήν της. «Ηκουσαν τὸν κρότον τῶν τροχῶν καὶ τὴν σύγκρουσιν τοῦ ἀρμάτος πρὸς τὸ ἐπιστρώματα, τὰ δποία ἀνέστειλαν τὸν δρόμον του. Ἐπῆλθε κάποιος συγκεχυμένος βόμβος τὴν στιγμὴν ποὺ ἡ πετῶσα μηχανὴ ἐρρίφθη πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐπάνω ἀπὸ τὰ συμπλέγματα τῶν δίκτυων. «Ολα αὐτά, οἱ πλεῖστοι μεταξὺ αὐτῶν τὰ εἶδαν καὶ τὰ ἤκουσαν ἥδη. Τὸ μηχάνημα διέτρεξε μὲ δρυμὴν ἔξασθενοῦσαν, τὸ σκεπασμένον ἀπὸ δίκτυα διάστημα καὶ ἀνύψωθή τότε ὁ κάθε θεατὴς κατὰ τὴν ἀτομικήν του ἔξιν, ἐφώναξεν, οὔρλιασυ, ἔκλωξεν, ἐβλασφήμησε. Διότι, ἀντὶ τῶν συνήθων συγκρούσεων καὶ στάσεων, ἡ πετῶσα μηχανὴ, ὅπως ἔνα βέλος ἀφήνη ἔνα τόξον, ἐπέταξεν ἔξω τοῦ κλωβοῦ ποὺ τὴν ἐνέκλειεν ἀπὸ πέντε ἑτῶν· ἀνύψωθη λοξὴ εἰς τὸν ἀέρα, ἐπέρασεν ἀνωθεν τοῦ Ούεμπλεντον Κόμμου.

Ἐφάνη, ὅτι ἔμεινε πρὸς στιγμὴν κρεμασμένη εἰς τὸν

ἀέρα, ἔπειτα ἔμίκρυνεν· ἀκολούθως κατέβηκε καὶ ἔξηφανισθη ἐπάνω ἀπὸ τὰς κυανᾶς κορυφὰς τῶν δένδρων, πρὸς ἀνατολάς τοῦ Κούμπτ-Χίλα.

Τέτοιον ὑπῆρξε τὸ θέαμα, εἰς τὸ δποῖον παρευρέθησαν οἱ ταξιδιώται τοῦ τραίνου τῶν δέκα ὥρῶν καὶ δέκα. Ἐὰν ἔσυρε κανεὶς μίαν γραμμὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ τραίνου, ἀπὸ τῆς μηχανῆς μέχρι τῆς δπισθίας φορτηγοῦ ἀμάδεζης, δὲν θὰ εὑρίσκει ψυχὴν ζῶσαν εἰς τὸ μέρος, ποὺ ἦτο ἀντίθετον πρὸς τὸ συνεργείον τοῦ Μόνσον. «Οταν ἡ μηχανὴ ἐπέρασε τὴν γραμμὴν, συνέβη ἵνα τρελλὸ τρέξιμο ἀπὸ τὴ μιὰ θυρίδα στὴν ἀλλη. Οὔτε δο μηχανικός, οὔτε δο θερμαστής δὲν ἔγυρισαν τὰ μάτια των ἀπὸ τοὺς χαμηλοὺς λόφους τοῦ Ούεμπλεντον καὶ δὲν παρετήρησαν ὅτι ἐπέρασαν τὰς στάσεις τοῦ Κούμπτ, τοῦ Μάλντεν καὶ τοῦ Ράνες Πάρκ, ἕως ὅτου εἶδαν ὅτι διέσχιζαν, μὲ τὴν πλέον ἀνάρμοστον πορείαν, τὸν σταθμὸν τοῦ Ούεμπλεντον.

«Ἀπὸ τῆς στιγμῆς, ποὺ δο Μόνσον εἶχε θέση εἰς κίνησην τὸ ἄρμα μὲ ἓνα ἐνεργητικόν: ἐμ πρός! οὔδ' αὐτός, οὔδ' δο Ούντχάους δὲν εἶπαν μίαν λέξιν. Οἱ δύο ἀνδρες ἥσαν καθισμένοι μὲ τὰ δόντια σφιγμένα. Ο Μόνσον εἶχε περάση τὴν γραμμὴν, κάμνοντας μίαν καπτύλην πολὺ ἀπότομον καὶ δο Ούντχάους εἶχεν ἀνοίξη καὶ κλείση τὰ ωχρὰ χείλη του, ἀλλ' οὔτε δ ἔνας οὔτε δ ἀλλος δὲν δωμίλησεν. Ο Ούντχάους ἐπιασθήκει δυνατὰ ἀπὸ τὸ κάθισμά του καὶ ἀνέπνεε μέσω τῶν δόντων του, ἔξετάζων τὴν κυανὴν χώραν τῆς δύσεως, ἡ δποία ἥρχετο πρὸς αὐτόν, κατέβαινε καὶ ἔξηφανίζετο. Ο Μόνσον ἦτο γονατισμένος εἰς τὴν ἐμπροσθίαν θέσιν καὶ τὰ χέρια του ἔτρεμαν εἰς τὸν τροχὸν μὲ τὴν ἀλυσίν ποὺ κινοῦσε τῆς φτερούγες· δὲν ἔβλεπεν ἐμπρός του, εἰς τὸν οὐρανόν, κανένα ἄλλο πρᾶγμα ἢ ἓνα σωρὸν ἀπὸ ἀσπρὰ σύννεφα. Η μηχανὴ ἀνέβηκε λοξά, προχωροῦσα μὲ ὑπερβολικὴν ταχύτητα, ἀλλὰ χάνουσα εἰς κάθε στιγμὴν μέρος τῆς δρυμῆς της. «Ἡ ύπὸ τοὺς πόδας των χώρα ἐτρέχει μὲ ὀλιγωτέραν ταχύτητα.

— Εμπρός! εἶπεν ἐπὶ τέλους δο Ούντχάους.

Μὲ μίαν ίσχυράν προσπάθειαν, δο Μόνσον ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ τροχοῦ καὶ ἐμετρίασε τὴν γωνίαν τῶν πτερύγων.

‘Η μηχανή έφάνη, δτι έμενεν ἀκίνητος ἐπὶ ἥμισυ λεπτὸν εἰς τὸν ἀέρα· ἔπειτα δὲ Μόνσον εἶδε μέσα σὲ μιὰ κυανὴ όμιχλη, τοὺς σκεπασμένους ἀπὸ σπίτια λόφους τοῦ Κλεμπούρων καὶ τοῦ Χάμπτοντεν νὰ σκιρτοῦν ἐμπρὸς στὰ μάτια του καὶ νὰ ὑψώνωνται γοργά, ἔως ὅτου δὲ μικρὸς ἡλιοφάντιστος θύλος τοῦ “Αλμπερτ Χάλλ παρουσιάσθη μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ὑαλοπινάκων του. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐν ἐνόησε γιατὶ ὁ ὄρίζων ἀνέβαινε κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον· ἀλλὰ καθὼς τὰ σπίτια ἐγίνοντο ὀλονὲν πλησιέστερα, ἀντελήφθη τί εἶχε κάμη.

Εἶχε παρακλίνη τὰς πτέρυγας εἰς γωνίαν πολὺ μεγάλην καὶ ἐκρημνίζοντο μὲ ταχεῖαν φορὰν πρὸς τὸν Τάμεσιν. Ἡ σκέψις, ἡ ἐρώτησις καὶ ἡ ἀπάντησις ὑπῆρξαν ὑπόθεσις ἐνὸς δευτερολέπτου.

— Παρὰ πολὺ! παρὰ πολὺ! ἐτραύλισεν δὲ Οὐντχάους.

‘Ο Μόνσον ἐπανέφερε τὸν τροχὸν μὲ ἥμισειαν στροφὴν πρὸς τὰ ὄπιστα καὶ ἀμέσως οἱ λόφοι κατέβηκαν πάλιν μέχρι τοῦ κατωτέρου ἀκρου τῶν ὑαλοπινάκων του. Περνῶντας ἐπάγω ἀπὸ τὴν στάσιν τοῦ Κουντπ καὶ τοῦ Μάλντεν, εὑρίσκετο εἰς ὕψος χιλίων ποδῶν· πενήντα δευτερόλεπτα κατόπιν ἐσφύριξε φοβερὸν δρόμον, ὅγδοντα πόδας τούλαχιστον ἀνωθεν τῆς στάσεως τοῦ “Εστ-Πούτνεϋ ἐπὶ τῆς μητροπολιτικῆς γραμμῆς, ἐν μέσῳ τῶν κραυγῶν τῆς ἐκπλήξεως τῶν ταξιδιωτῶν, οἱ ὄποιοι ἐγέμιζαν τὰ κρηπιδώματα. Ὁ Μόνσον διώρθωσε πάλιν τὴς φτεροῦγες καὶ ἀνέβηκαν λοιξά, πολὺ λοιξά· τὸ ἐν εἴδει ρωσικῶν βουνῶν ἀτμοσφαιρικὸν ἐπικιλνές ἀνωθεν τοῦ Φούλχαμ, ἥπου τὰ λεωφορεῖα ἐπροχωροῦσαν ἐν μέσῳ πλήθους ἀεικινήτου.

‘Η μηχανὴ κατέβηκε πάλιν πολὺ λοιξά ἀκόμη καὶ τὰ μακριὰ δένδρα καὶ τὰ σπίτια, εἰς τὰ πέριξ τοῦ Πριμρὸς Χίλλ, ἀνεπήδησαν ἀνάμεσα εἰς τοὺς ὑαλοπινάκας τοῦ Μόνσον. Ἐπειτα ἔξαφνα, διέκρινε, κατ’ εὐθεῖαν ἐμπρὸς του, τὴν πρασινάδα τῶν κήπων τοῦ Κένσιγκτων καὶ τοὺς πύργους τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἰνστιτούτου. Κατέβαιναν ὀλοτάχως ἀνωθεν τοῦ Σούντ Κένσιγκτων. Οἱ πυργίσκοι τοῦ μουσείου τῆς φυσικῆς ἴστορίας ἐφάνησαν πρὸ τῶν ὀφθαλ-

μῶν των. Ἐπῆλθεν ἐν κρίσιμον δευτερόλεπτον ταχείας σκέψεως, μία στιγμὴ δισταγμοῦ. Θὰ ἐδοκίμαζε νὰ ὑπερπηδήσῃ τοὺς πύργους ἡ θ' ἀπεμακρύνετο πρὸς ἀνατολάς;

Ἐκαμε μίαν χειρονομίαν ἀόριστον γιὰ νὰ χαλαρώσῃ τὴν δεξιὰν πτέρυγα, ἀφήνε τὴ βίδα κατὰ τὸ ἥμισυ ζεσφιγμένη καὶ ἔδωσε μίαν φρενητιώδη ὀθησιν εἰς τὸν τροχόν.

‘Ἡ μύτη τῆς μηχανῆς ἐφάνη νὰ χορεύῃ ἐμπρός του. Ὁ τροχός, τὸν ὄποιον τὸ χέρι του εἶχε στρέψη μὲ δρμήν, διέφυγε τοῦ ὑπολογισμοῦ του.

“Οπισθεν, δὲ Οὐντχάους, καθισμένος στὰ πόδια του, ἔβγαλε βραχνὴ φωνὴ καὶ ἔκλινε πρὸς τὸν Μόνσον.

— Παρὰ πολὺ μακριά! ἐφώναξεν.

“Ἐπειτα ἡγακάσθη νὰ πιασθῇ ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ ἀεροπλοίου γιὰ νὰ μὴ πέσῃ καὶ δὲ Μόνσον, δὲ ὄποιος εἶχεν ἥδη ἀνατραπῆ, ἔπιπεν εἰς τὰ ὄπιστα ἐπάνω του.

Τόσον ταχέως ἔγιναν αὐτά, ὥστε μόλις τὸ ἐν τέταρτον τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἐπήγαναν καὶ ἥρχοντο στὸ Χάυντ Πάρκ, Μπρόμπτον Ρόντ καὶ Ἑξαμπισίον Ρόντ, εἶδε νὰ συντελῆται ἡ ἐναέριος καταστροφή. “Ενα σχῆμα πτερωτὸν εἶχεν ἐμφανισθῇ μακρόθεν, ἀνωθεν τῶν σπιτιῶν, πρὸς νότον, πῦπτον καὶ ἀνεγειρόμενον, καθιστάμενον βαθμηδὸν εὐκρινέστερον· εἶχε ταχέως κατέληθη πρὸς τὸ αὐτοκρατορικὸν Ἰνστιτούτον, εἶχε διαγράψη ἐν τέταρτον κύκλου, ὥρησε πρὸς ἀνατολάς καὶ ἔπειτα εἶχεν ἔξαφνα ἀναπηδήσῃ, καθέτως. “Ἐν ἀντικείμενον μαῦρον ἀπεσπάσθη ἐξ αὐτοῦ καὶ κατῆλθεν εἰς μίαν πτώσιν περιστροφικήν. Ἐνας ἀνθρωπος! Δύο ἀνθρώποι πιασμένοι ὁ ἐνας ἀπὸ τὸν ἄλλον! Ἐπιπτων περιστρόφομενοι ἐπὶ τῆς στέγης τῆς Λέσχης τῶν σπουδαστῶν, ἀπεχωρίσθησαν ἐκ τῆς συγκρούσ-ως καὶ ἀνεπήδησαν πάλιν μέσα εἰς τὰς συστάδας τῶν θάμνων τοῦ μεσημβρινοῦ μέρους.

Ἐπὶ ἥμισυ λεπτὸν ἵσως, ἡ μυτερὴ πρῷρα τῆς μεγάλης μηχανῆς ἔξηκολούθησε τὸν κάθετον δρόμον της, ἐνῷ ἡ ἐλιξ ἐγύριζεν ἀπελπιστικῶς. Εἰς διάστημα βραχείας στιγμῆς, ἡ ὄποια ἐν τούτοις ἐφάνη ἐνας αἰώνιος εἰς ὅλους ἐκείνους ποὺ τὴν παρατηροῦσαν, εἶχε μείνη ἀκίνητος εἰς

τὸν ἀέρα· ἔπειτα μιὰ γλῶσσα κίτρινης φλόγας ἀνεπήδησε
ἐκ τοῦ ὄπισθίου μηχανήματος· μὲν μίαν ταχύτητα ὅλονε
αὐξάνουσαν καὶ ἀναπτηδῶν κατὰ τὸν τρόπον μιᾶς ροκέττας
ὅλος ὁ ὅγκος ἀναμμένος ἤλθε νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν στερεῶν
οἰκοδομημάτων, τὰ δποῖα ἥσαν ἄλλοτε ἡ Βασιλικὴ σχολὴ^{τῶν ἐπιστημῶν.} Ἡ πελωρία λευκόχρυσος ἔλιξ ἤγγισε τη
γείσον, ἀπλώθηκε σὰν ἔνα πανί βρεγμένο καὶ ἡ ροκέττη
ἔσπασε πιτσιλίζοντας τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τοῦ κτιρίου.

Αλλὰ τὸ τρίξιμον, ἡ γλῶσσες τοῦ ἀναμμένου πετρελαίου, ποὺ ἐρρίφθησαν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τὰ σπασμένα
κομμάτια τῆς μηχανῆς, τὰ φρικωδῶς κατακομματια
σμένα πτώματα ποὺ ηὔραν εἰς τὸν κῆπον τῆς Λέσχης τὸ
σπουδαστῶν, οἱ σωροὶ τοῦ κιτρίνου γείσου καὶ τῶν κόκ
κινῶν τούβλων, ποὺ ἔπεισαν ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ,
φόβος τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἔφευγαν πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, σὰν μύρμηκες σὲ μιὰ μυρμηκιὰ ἀνασκαφεῖσαν
τὸ τρέξιμο τῶν πυροσβεστῶν, τὸ πλῆθος ποὺ προσέτρεχε
πανταχόθεν, τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἀνήκει εἰς αὐτὴν τὴν
ιστορίαν, ἡ δποία ἐγράφη διὰ νὰ ἀφηγηθῇ πῶς ἡ πρώτη
τῶν ἱπταμένων μηχανῶν ἐρρίφθη καὶ ἐπέταξεν.

Αν καὶ αὐτὴ ἀνετράπη καὶ ἀνετράπη καταστρεπτικῶς
τὸ ἔργον τοῦ Μόνσον μένει μνημεῖον ἵκανόν, δπως ὁδηγήσῃ τοὺς προσεχεῖς τῆς στρατιᾶς τῶν τολμηρῶν πειραματιστῶν, οἱ δποῖοι γρήγορα ἢ ἀργά θὰ γίνουν κύριοι
τοῦ μεγάλου προβλήματος τοῦ ἀέρος.

Μεταξὺ Οὖουστε Πάρκ καὶ Μάλντεν, στέκει δρθιό
ἀκόμη ἡ θαυμαστὴ αὐτὴ δίοδος τῶν σιδηρικῶν, ἡ ὁποία
σκουριάζει τώρα καὶ εἶναι ἑτοιμόρροπος, τεκμήριον τῆς
πρώτης ἀπεγνωσμένης πάλης τοῦ ἀνθρώπου, δπως κατακήσῃ τὰ δικαιώματά του εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀέρος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Π.Τ.Δ.Ε
ΔΙΑΡΡΑΓΣΤΙΚΗ ΈΚΘΕΣΗ ΈΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (Δ.Β.Σ.Μ.Υ.)
ΑΡΧΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ &
ΠΑΙΔ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Α.-Β.Α.Κ.Η.)
ΑΡΙΩΜ. ΕΙΣΑΓ. .... 3503 .....
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓ. .... 17 - 3 - 2011 .....
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΩ. DEW. .... 891. ΟΥΕ

3